

6.SINIF

SOSYAL BİLGİLER

ÇALIŞMA SAYFALARI

6. ÜNİTE ETKİN VATANDAŞLIK

Yazarlar

Hasan BAYRAKTAR Murat AKPINAR Mustafa Kemal ÖZDEN

Editör

Murat AKPINAR

Dil Uzmanı

Mehmet DEMİREL Mustafa AKPINAR

Rehberlik Uzmanı

Ayşe AKBIYIK

Görsel Tasarım Uzmanı

Rengin TEMEL

Grafik Tasarım Uzmanı

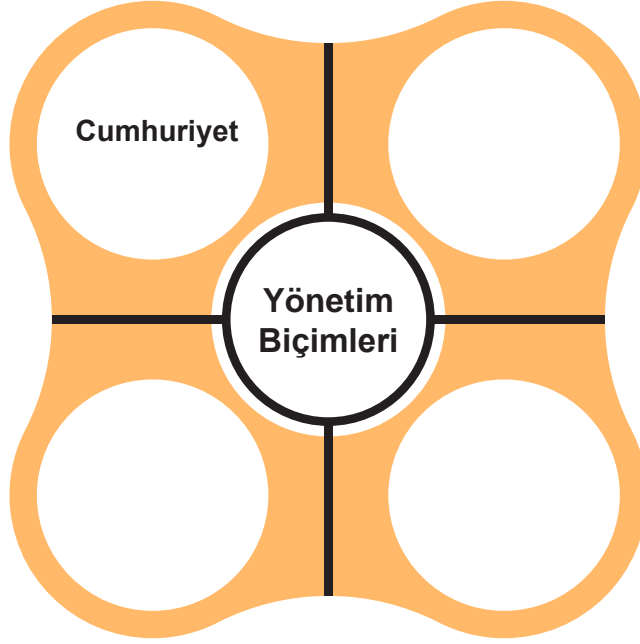
Hasan GÖKTEPE

ETKİNLİK

1

Diyagramda boş bırakılan yerleri örnekte olduğu gibi doldurunuz.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki görseller ve ifadelerin hangi yönetim biçimi ile ilgili olduklarını yazınız.

Seçme-seçilme:

Vatikan:

Soylular meclisi:

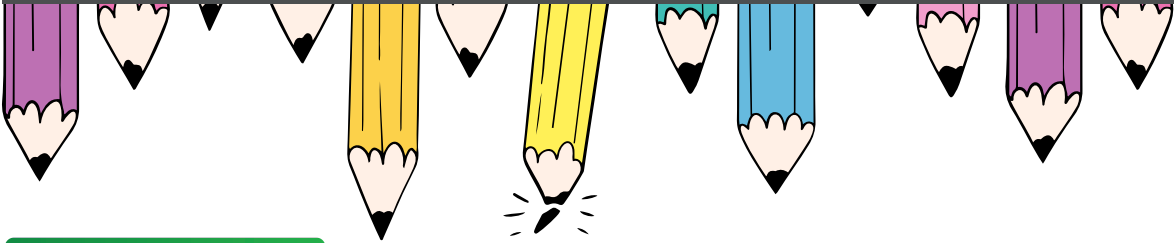

Kral:

ETKİNLİK 3

Egemenlik anlayışı ile ilgili cümlelerin hangi yönetim biçimine ait olduğunu örnekteki gibi işaretleyiniz.

Egemenlik Anlayışı	Cumhuriyet	Oligarşi	Monarşi	Teokrazi	Meşrutiyet
Egemenlik halka aittir.					
Yönetici olan kişi ömrü boyunca yönetimde kalabilir.					
Egemenliğin küçük bir grubun elinde olmasıdır.		✓			
Yöneticiler din adamlarıdır ve Tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar.					
Yönetme yetkisini hükümdar ve meclis paylaşır.					

SORU

Demokrasilerde halk, yöneticilerini kendisi seçer. Kişi hak ve özgürlükleri kanunlarla güvence altına alınır. Egemenliğin kaynağı halktır.

Bu bilgilere göre demokrasi anlayışı,

- I. Monarşi
- II. Oligarşi
- III. Cumhuriyet

yönetim biçimlerinden hangilerine uygundur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I, II ve III

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki cümlelerin hangi yönetim biçimine ait olduğunu örnekteki gibi işaretleyiniz.

ÖZELLİKLERİ	YÖNETİM BİÇİMLERİ			
	Monarşi	Oligarşi	Teokrasi	Cumhuriyet
Devlet güçler ayrılığına göre yönetilir.	☐	☐	☐	☐
Yasalar dinî kurallara göre belirlenir.	☐	☐	☐	☐
Halk, temel hak ve özgürlüklere sahiptir.	☐	☐	☐	☐
Halk imparator, şah, çar, kral ve sultan ünvanlı kişiler tarafından yönetilir.	☒	☐	☐	☐
Ülkenin ileri gelen kişileri siyasi, ekonomik ve askerî açıdan toplumun diğer kesimlerinden ayrılan bir sınıfı oluşturur.	☐	☐	☐	☐
Yüzyıllar boyunca dünyada en yaygın yönetim biçimi olarak uygulanmıştır.	☐	☐	☐	☐
Meclis, seçmen ve çoğulculuk kavramları sıkça kullanılır.	☐	☐	☐	☐
Halk, yasalar önünde eşit haklara sahiptir.	☐	☐	☐	☐
Siyasi alanda din adamlarının etkileri daha fazladır.	☐	☐	☐	☐
Halk seçim yoluyla yönetime katılır.	☐	☐	☐	☐

ETKİNLİK 5

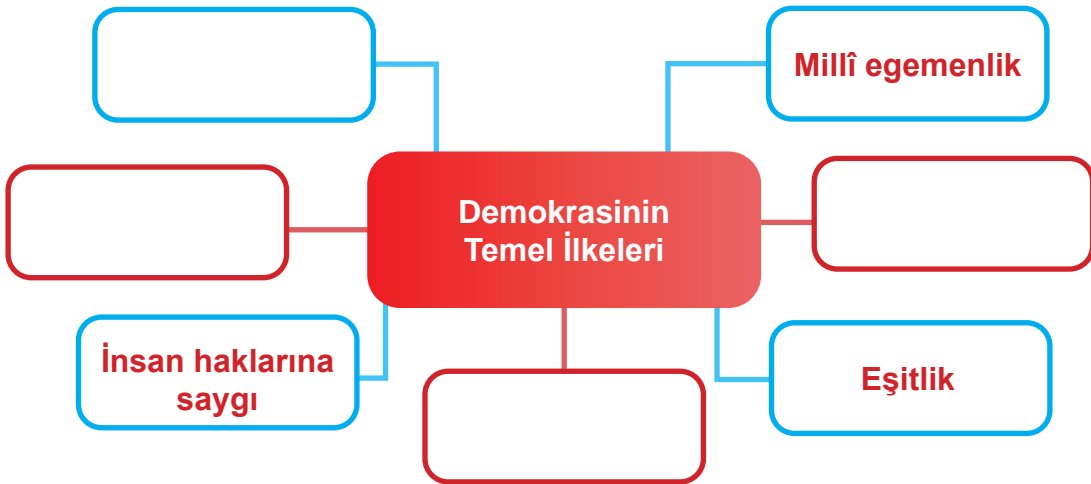
Aşağıdaki kutucukları örneklerde olduğu gibi doldurunuz.

YÖNETİM BİÇİMLERİ

TÜR	Monarşi			Cumhuriyet
TANIM		Ülkenin din adamları tarafından yönetilmesi ile ilgilidir.		
ÖRNEK		Vatikan	Eski Yunan şehir devletleri	

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki diyagramı örneklerde olduğu gibi doldurunuz.

ETKİNLİK

7

Aşağıda verilen kavramlardan demokrasi ile ilgili olanları A kutucuğuna, ilgili olmayanları ise B kutucuğuna yazınız.

A

B

ETKİNLİK

8

Aşağıdaki öğrenciler geçmişten günümüze çeşitli yönetim biçimleri ile ilgili bilgiler vermiştir. Doğru bilgi veren öğrencilerin isimlerini aşağıdaki bölüme yazınız.

Mert

Demokratik yönetimlerde yöneticiler sınırsız yetkiye sahiptir.

Oligarşi yönetiminde bütün vatandaşlar eşit haklara sahiptir.

Ayşe

Neslihan

Demokrasilerde halk, seçtiği temsilciler yoluyla kendi kendini yönetir.

Vatikan'ın yönetiminde din kuralları geçerlidir.

Muhammed

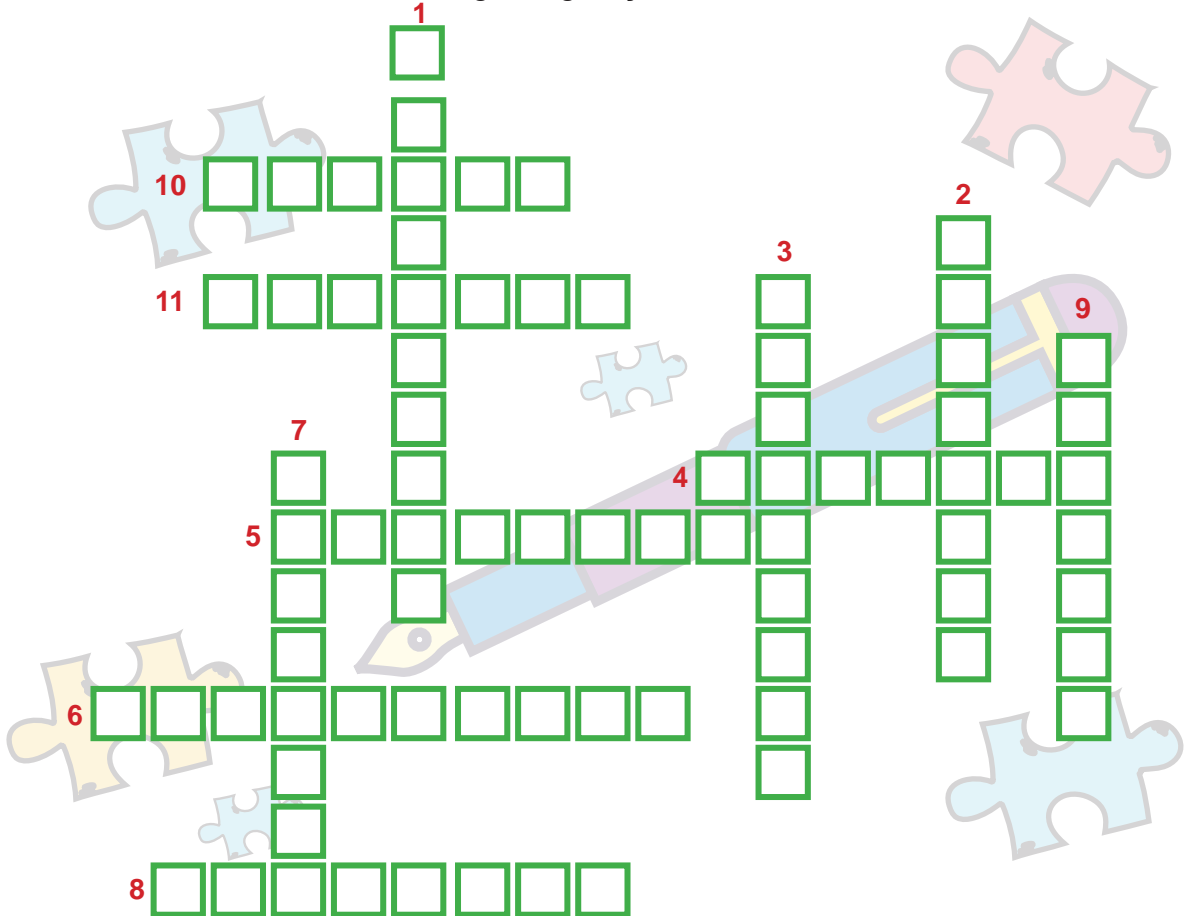
Ahmet

İlk Türk devletleri monarşiyle yönetilmiştir.

ETKİNLİK 9

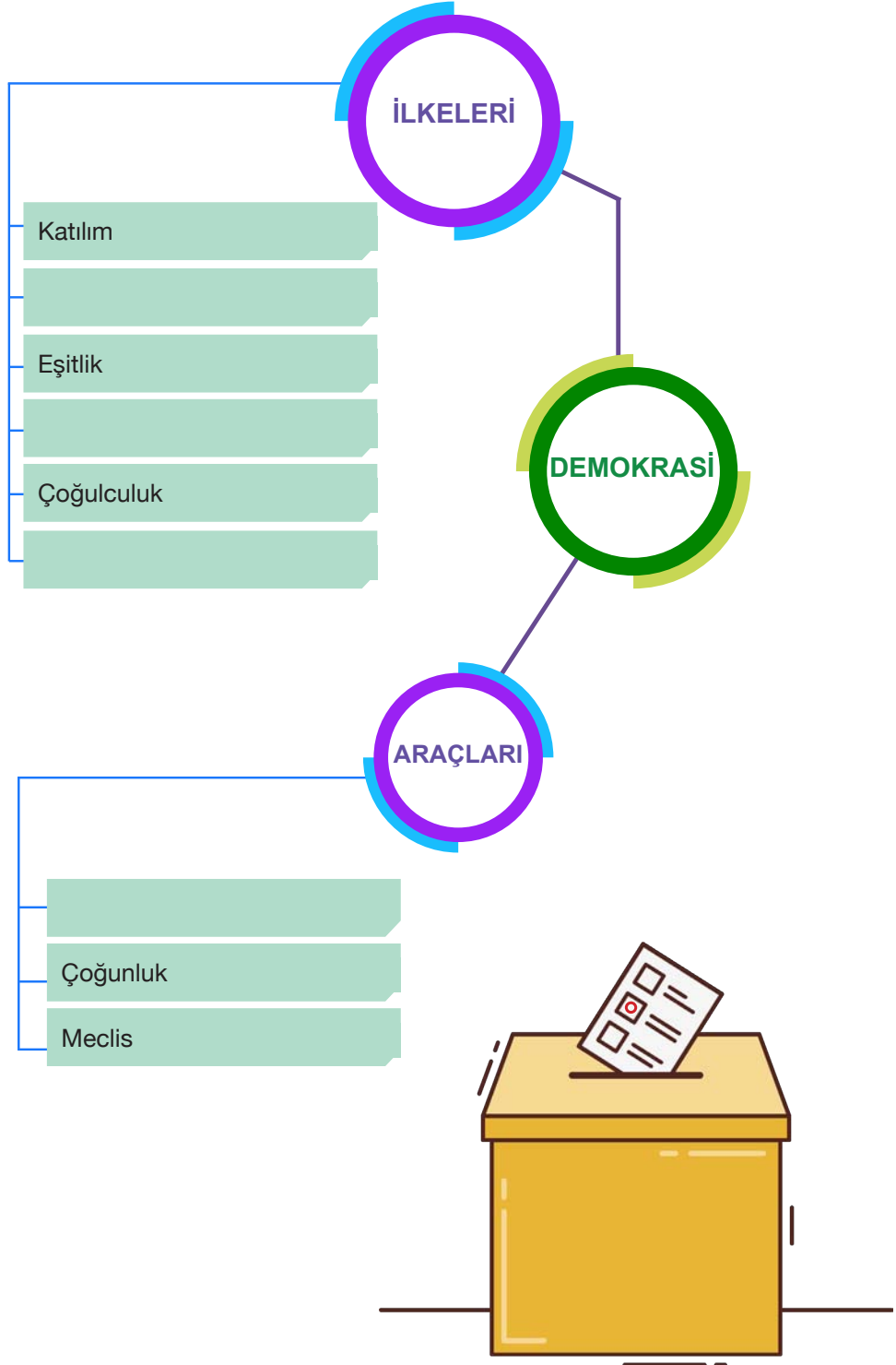
Boş bırakılan yerlere yazılması gereken kelimeleri bulmacaya ok yönünde yazınız.

1. Egemenliğin millete ait olduğu yönetim biçimine denir.
2. Bir kişinin yasalara göre serbest hareket etmesine denir.
3. Halkın kendi kendisini yönetmesi ile ilgilidir.
4. Osmanlı Devleti'nde 1876'ya kadar var olan yönetim biçimine denir.
5. Devleti yönetenlerin kullandığı yetkiye adı verilir.
6. Padişah ile meclisin birlikte ülkeyi yönetmesi ile ilgilidir.
7. Ülkenin dinî kurallara göre yönetilmesi ile ilgilidir.
8. Eski Yunan şehir devletlerinde yönetim anlayışı görülürdü.
9. Demokrasinin temel niteliklerinden biri de ilkesidir.
10. Seçimde oy kullanan kişilere adı verilir.
11. Bir konu hakkında halkın genel görüşüne denir.

ETKİNLİK 10

Aşağıdaki diyagramı tamamlayınız.

ETKİNLİK

11

Özellikleri verilen yönetim biçimlerinin isimlerini altlarına yazınız.

- Yönetme yetkisi padişah, kral, çar, imparator, şah ya da sultan gibi unvanlar taşıyan kişilere aittir.
- Yönetici olan kişi ömrü boyunca yönetimde kalabilir. Yönetme yetkisi babadan oğula geçer.

- Ülke küçük bir grup tarafından yönetilir.
- Yönetimde söz sahibi olan gruplar siyasi, askerî ve ekonomik açıdan ülkenin ileri gelen kişilerinden oluşur.

- Devlet ve toplum din kurallarına göre yönetilir.
- Yöneticiler tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar.
- Aldıkları kararlar tartışılmaz ve eleştirilemez.
- Geçmişte Sümerlerde, günümüzde Vatikán'da görülür.

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Devleti yönetenler seçimle iş başına gelir.
- Herkes kanunlar önünde eşittir.
- İnsan hak ve özgürlükleri anayasa ve yasalarla korunmaktadır.
- Günümüzde Türkiye, Fransa vb. ülkelerde uygulanmaktadır.

ETKİNLİK

1

Logolarla gösterilen kurumların devlet yönetiminde hangi gücü temsil ettiklerini örnekte olduğu gibi yazınız.

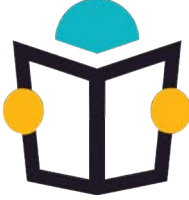

Yasama

ETKİNLİK

2

Haber OKUYORUM

Aşağıdaki haber metnini okuyup soruları cevaplayınız.

TBMM'de kabul edilen 5 kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.

TBMM'de uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kabul edilen 5 kanun Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. (Genel ağ haberinden düzenlenmiştir.)

1) TBMM'nin kanun çıkarması hangi yetkiyi kullandığını gösterir? Yazınız.

2) Habere konu olan kanunların yürürlüğe girebilmesi için en son ne yapılmıştır? Yazınız.

3) TBMM'nin görev ya da yetkilerinden birini de siz yazınız.

ETKİNLİK 3

TBMM'nin görev ve yetkilerinden doğru olanlara ait numaraları küçükten büyüğe sıralayınız.

Genel ve özel af ilanına karar vermek

1

Kanun yapmak, değiştirmek ve kaldırmak

2

Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak

3

Savaş ilanına karar vermek

4

Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları atamak ve bunların görevlerine son vermek

5

Para basılmasına karar vermek

6

ETKİNLİK

4

Numaralandırılmış metinlerin tabelalarda asılı sorulardan hangisinin cevabı olduğunu bulup örnekte olduğu gibi yazınız.

1

Yürütme gücü kanunları uygulama gücüdür. Başka bir ifadeyle kanunlar çerçevesinde ülkenin yönetilmesidir.

2

Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı; kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasında doğrudan halk tarafından seçilir.

3

Ülkemizde 24 Haziran 2018'de yapılan seçimlerin ardından Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmiştir. Bu sistemle başbakanlık ve bakanlar kurulu kaldırılmış, cumhurbaşkanı yardımcılarını ve cumhurbaşkanlığı kabinesi getirilmiştir.

4

Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar. Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir. TBMM adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Yürütme gücü nedir?

1

Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri nelerdir?

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği yenilikler nelerdir?

Cumhurbaşkanı seçilme şartları nelerdir?

ETKİNLİK 5

Bir bilgi yarışmasında A ve B grubuna ayrılan öğrenciler yarışmıştır. Yarışmada A ve B gruplarının numaralandırılmış kutucuklarda yer alan bilgilere doğru (D) ya da yanlış (Y) şeklinde verdikleri cevaplar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Siz de kutucuklardaki bilgilerle ilgili cevap anahtarı oluşturup tabloya yazınız. Oluşturduğunuz cevap anahtarından yola çıkarak takımların aldıkları puanları belirleyip sonuç bölümüne yazınız. (Her doğru bilinen cevap 1 puandır.)

1. Yargı, bireylerin kendi aralarında veya devletle olan ilişkilerindeki uyuşmazlıkları çözme işidir.
2. Yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır.
3. Anayasa'ya göre yargı kararları da denetlenebilir. Vatandaşlar, mahkeme kararlarına itiraz ederek üst mahkemeye başvurabilirler.
4. İdari mahkemeler vatandaşların birbirleriyle olan uyuşmazlıklarını inceler. Adli mahkemeler devlet ile vatandaş arasındaki uyuşmazlıkları inceler.
5. Yargının amacı hukuk düzeninin gerçekleştirilmesi ve korunmasıdır.
6. Yargıtay, adli davaların en üst yetkili mahkemesidir. Danıştay idari yani yönetim ile ilgili davaların en üst mahkemesidir.
7. Devletin temel ilke ve kurallarına süreklilik kazandırmak amacıyla yasaların Anayasa'ya uygunluğu yargı denetimine açık tutulmuş ve Anayasa Mahkemesi kurulmuştur.
8. Vatandaşlar isterlerse iç hukuk yollarından önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) başvurabilir.

Kutucuklardaki Bilgiler	A Takımının Cevapları	B Takımının Cevapları	Cevap Anahtarı (Siz Doldurunuz.)
1.	D	D	
2.	D	D	
3.	D	D	
4.	Y	Y	
5.	D	D	
6.	D	D	
7.	Y	D	
8.	D	Y	
SONUÇ			

ETKİNLİK

6

Aşağıdaki kelime ya da kelime gruplarını metinde verilen boşluklara uygun şekilde yazınız.

1961
Anayasası

üç

Devletin şekli

anayasa

kuvvetler
ayrılığıDevletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve baş-
kenti

1921 Anayasası (Teşkilat-ı Esasiye)

Cumhuriyet'in nitelikleri

Demokratik devletlerde ilkesi uygulanır. Bu ilke devletin üç önemli güç unsurunun birbirlerinin yetki ve görevlerine müdahale etmeden çalışması ile ilgilidir. Kuvvetler ayrılığı ilkesiyle yasama, yürütme ve yargı yetkileri devletin farklı organlarına verilerek kuvvetlerin birbirini denetleyebilmesi ve birbirine baskı yapmaması sağlanmıştır. Kurumlar gücünü ve kanunlardan almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk anayasası olan savaş döneminde çıkartıldığı için tüm yetkiler Büyük Millet Meclisine (BMM) verilmiştir. Savaş koşulları içinde çabuk karar alıp uygulamak düşüncesiyle kuvvetler birliği ilkesi benimsenmiştir. 1924 Anayasası'nda kısmen kuvvetler ayrılısa da tam anlamıyla kuvvetler ayrılığı ilk kez ile uygulanmıştır. 1982 Anayasası'nda bu durum devam etmiştir. Günümüzde geçerli olan 1982 Anayasası'nın ilk maddesi değiştirilemez. Bu maddelerin başlıkları şunlardır:

1.
2.
3.

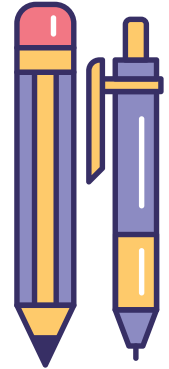
ETKİNLİK 7

Aşağıdaki cümlelerle kavramları örnekte olduğu gibi eşleştiriniz. Bu kavramları bulmacada bularak boyayınız. Boyadığınız kavramlar dışında kalan harfleri bir araya getirerek şifreyi bulunuz.

Meclise ait olan yetki	A
Mahkeme başkanı	B
Bağımsız mahkemelere ait olan yetki	C
Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak yetkisine sahip kişi	D
Kanunlar çerçevesinde ülkenin yönetilmesi ile ilgili durum	E
Mecliste milleti temsil eden kişiler	F
Cumhurbaşkanına ait olan yetki	G
Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin ayrı ayrı temsil edilmesi	H
Milletvekillerinin yasama faaliyetini yürüttüğü yer	I
Kanunun diğer adı	J

Yargı
Yürütme
Yasama
Kuvvetler ayrılığı
Yasa
Yürütme
Meclis
Cumhurbaşkanı
Milletvekili
Hâkim

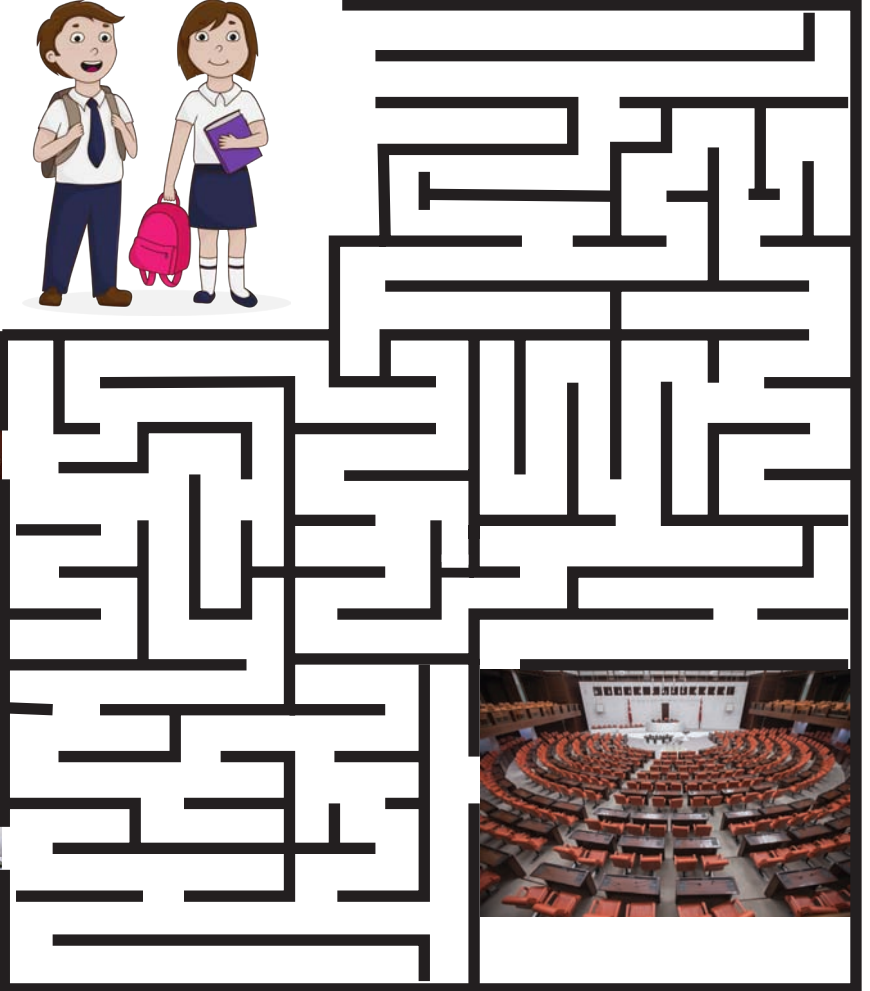
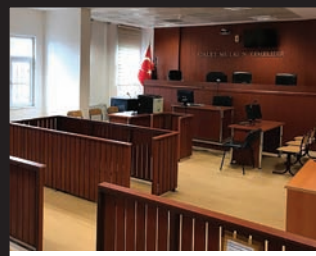
A	D	H	Â	K	İ	M	A	L	E	T	M	Y
Y	K	U	V	V	E	T	L	E	R	Ü	L	A
A	A	Y	R	I	L	I	Ğ	I	K	Ü	N	R
S	T	E	Y	Ü	R	Ü	T	M	E	M	E	G
A	L	M	E	C	L	İ	S	İ	D	İ	R	İ
M	M	İ	L	L	E	T	V	E	K	İ	L	İ
A	A	E	M	T	Ü	R	Ü	Y	Y	A	S	A
I	N	A	K	Ş	A	B	R	U	H	M	U	C

ETKİNLİK

8

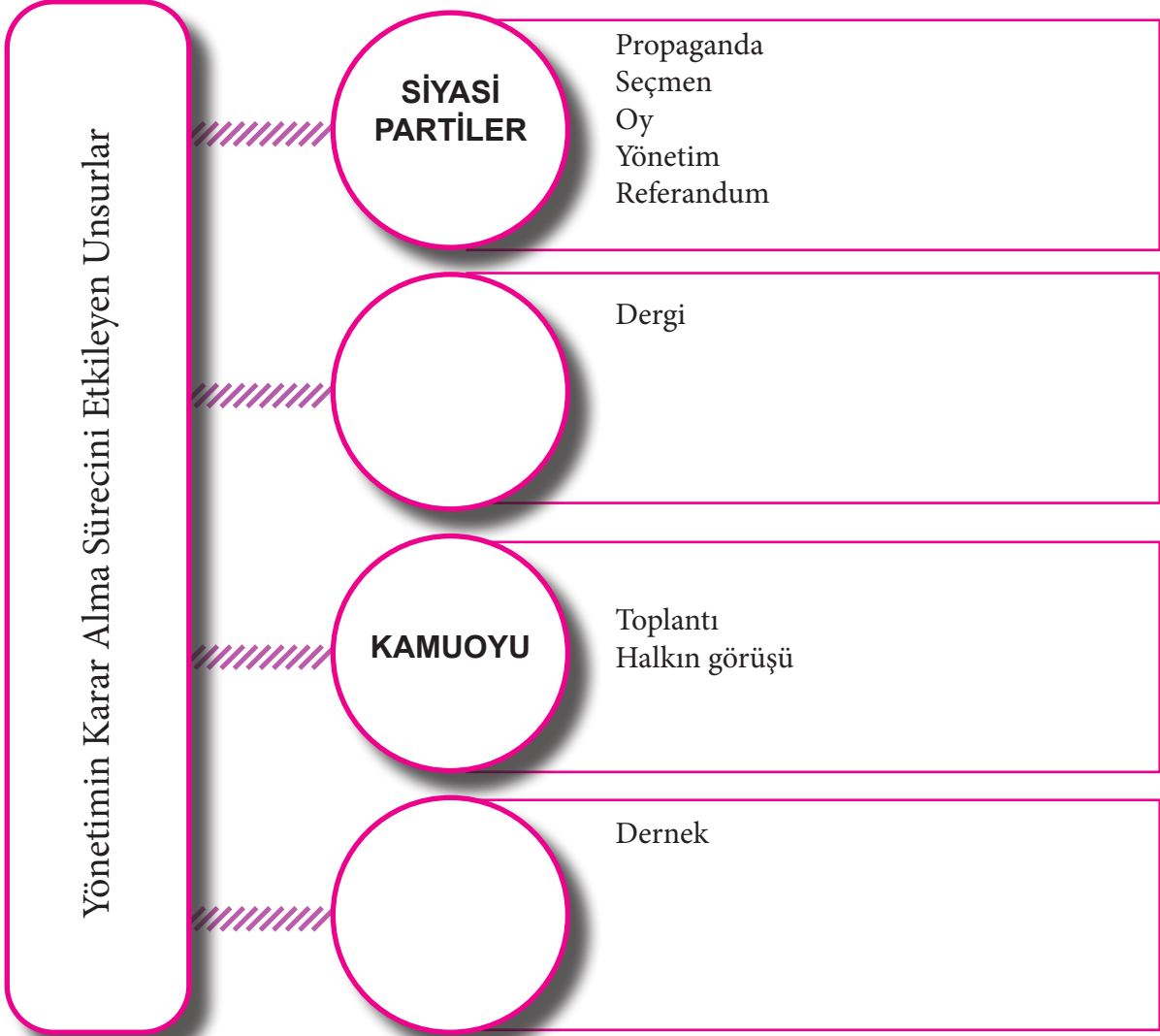
Öğrencilerimiz yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin kullanıldığı yerlere gitmek istiyorlar. Onlara yardımcı olunuz. Ulaştıkları yerin adını ve bu yerin devletin hangi yetkisini kullandığını görsellerin altındaki boşluğa yazınız.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki diyagrama yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları ve bunlarla ilgili kavramları örnekte olduğu gibi yazınız.

ETKİNLİK 2

Sivil toplum kuruluşlarının etkinlik alanlarıyla ilgili boşlukları örneklerde olduğu gibi doldurunuz.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki tabloda verilen ifadeleri kelimelerle örnekte olduğu gibi eşleştiriniz.

Benzer görüşleri paylaşan kişilerin ülkenin yönetiminde söz sahibi olmak için kurdukları teşkilattir.	Kamuoyu
Halkın türlü siyasi ve toplumsal sorunlar karşısında olumlu veya olumsuz görüşünü belirlemek için başvurulan bir oylamadır.	Medya
Amaçları toplumdaki çeşitli sorunları bağımsız olarak ele alıp kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatma yaparak öneriler sunmaktır.	Referandum
Toplumda sözlü veya yazılı haber alma imkânını sağlayan kitle iletişim araçlarının oluşturduğu basın yayın organlarıdır.	Sivil Toplum Kuruluşu
Bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesidir.	Siyasi Parti

ETKİNLİK 4

Sivil toplum kuruluşları ile ilgili bilgilerden doğru olanları örnekte olduğu gibi yazınız.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

1

Sivil kişilerden oluşur.

2

Toplumda farkındalık oluşturmak ister.

3

Vakıf, dernek ve sendikalar bu kuruluşun içerisinde yer alır.

4

Halkı bilgilendirme amacı taşır.

5

Gönüllülük esasıyla çalışır.

6

Çalışırken kâr amaçları vardır.

7

Çalışanları devletten maaş alır.

1,

ETKİNLİK 5

Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlar ve bu sürecin özellikleri hakkında verilen bilgileri kullanarak soruları cevaplayınız.

1 Medya toplumun yönlendirilmesi ve kamuoyu oluşturmada etkin bir güçtür.

2 Sivil toplum kuruluşları yalnızca çalışanların haklarını korumak için kurulmuşlardır.

3 Siyasi partiler, yönetimin karar alma sürecinde yönetimi etkileyen önemli bir unsurdur.

4 Sivil toplum kuruluşlarına üye olan insanlar gönüllülük esasıyla çalışırlar.

5 Medya, kültürün geliştirilmesine katkıda bulunur.

6 Siyasi partilerin düşüncelerini seçmenlere tanıtmaya çalışmasına propaganda denir.

7 Herkes siyasi partilere üye olabilir ve partilerin faaliyetlerine katılabilir.

8 Ülke yönetimine ve toplumun karar alma sürecine katılmak anayasal bir haktır.

9 Sivil toplum kuruluşlarının masrafları devlet tarafından karşılanır.

1) Verilen bilgiler yönetimin karar alma sürecini etkileyen hangi unsurlarla ilgilidir? Yazınız.

2) Verilen bilgilerden hangisi medyanın toplumsal görevidir? Numarasını yazınız.

3) Verilenlerden hangileri yönetimin kararlarını etkileyen unsurlarla ilgili yanlış bilgi içermektedir? Numaralarını yazınız.

ETKİNLİK 6

A) Aşağıdaki amaçların hangi sivil toplum kuruluşuna ait olduğunu kutucuklara yazınız.

Babası veya annesi hayatta olmayan, maddi olanakları sınırlı, yetenekli çocuklara eğitimde fırsat eşitliği sağlayarak yetiştirmek

Her nerede görülür ise hiçbir ayırım yapmaksızın insanın acısını önlemeye veya hafifletmeye çalışmak, insanın hayatını ve sağlığını korumak

Bağımlılığa neden olan maddelerin zararlarını anlatmak, bağımlılıkla mücadele etmek ve gençlerin zararlı maddelerden korunması için çalışmalar yapmak

Türk Silahlı Kuvvetlerinde yaptığı vatan hizmeti esnasında şehit olan Mehmetçiklerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazi ve engelli Mehmetçiklere ölüm ve maluliyet yardımı yapmak

B) Yukarıda verilen sivil toplum kuruluşlarından hangisi alkol, sigara ve uyuşturucu bağımlılığı ile ilgili karar alma konusunda yöneticileri diğerlerinden daha fazla etkiler? Yazınız.

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki kavram ve ifadeleri dikkate alarak kutucukların altındaki soruları cevaplayınız.

1

Millet egemenliği

2

Seçimler

3

Eşitlik

4

Açık oy ve gizli sayım

5

Siyasi partiler

6

Medya özgürlüğü

7

Sivil toplum kuruluşları

8

Ayrıcalık (imtiyaz)

9

Kişi egemenliği

1) Verilenlerden hangileri demokrasi ile ilgili olamaz? Madde numaralarını yazınız.

2) Verilenlerden hangileri vatandaşın seçimler dışında yönetime katılmasını kolaylaştıran ve yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlardandır? Madde numaralarını yazınız.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki öğrencilerin demokrasi ile ilgili görüşlerini okuyup soruları cevaplayınız.

Aysima

Demokratik toplumlarda hukukun üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir. Adalet ilkesine büyük önem verilir.

Demokrasi halkın seçtiği yöneticiler aracılığıyla kendi kendini yönetmesidir. Halk, seçimler yoluyla yönetime katılır.

Eren

Ayzıt

Demokratik toplumlarda bireyler, sosyal hayatta ve birbirleriyle ilişkilerinde hak ve sorumluluk ilkelerine dikkat eder.

Demokratik toplumlarda insanlar her istediğini özgürce yapabilir. Bireyler düşüncelerinde ve davranışlarında serbest hareket ederek istediği gibi davranabilir.

Kayra

1) Demokrasi açısından görüşleri doğru olan öğrencilerin isimlerini işaretleyiniz.

Aysima Eren Ayzıt Kayra

2) Doğru cevap veren öğrencilerin görüşlerini dikkate alarak toplumsal hayatın içinde demokrasinin önemini anlatan bir metin yazınız.

ETKİNLİK 3

Demokrasi ve demokrasinin toplum hayatındaki önemi ile ilgili karışık bir şekilde verilen harfleri örnekte olduğu gibi anlamlı hâle getiriniz. Numaralandırılmış harfleri kullanarak şifreyi bulunuz.

YO O

AHK

ÇMESİ

UKHUK

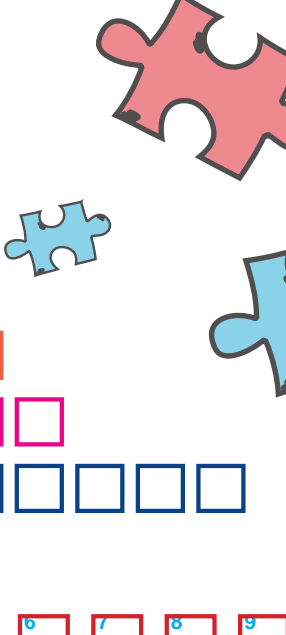
NUAKN

DTELAA

LKİŞETİ

LUKULSMURO

ŞİFREMİZ O

SORU

Demokratik toplumlarda yazılı kurallara uyulduğu gibi yazısız kurallara da uyulur. Örneğin otobüse binecek insanlar sıraya girerken başkalarının haklarını çiğnemezler ya da bireyler kendileri gibi düşünmeyen insanlara da saygı duyarlar.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yönetimde çoğunluğun düşüncesinden farklı görüşlere de söz hakkı verilir.
- B) Bireylerin toplum içerisinde kurallara uyması demokratik bir davranıştır.
- C) Hukuk cezaları insanlar arasında ayırım yapılmaksızın eşit bir şekilde uygulanır.
- D) Yazısız hukuk kurallarının yaptırım gücü diğerlerinden fazladır.

ETKİNLİK 4

15 Temmuz darbe girişimine karşı Türk milletinin gösterdiği tutum ve davranışları örneklerde olduğu gibi yazınız.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki görselde 15 Temmuz 2016 günü darbe girişiminde bulunanların bombaladığı Meclis binası yer almaktadır. Buna göre darbe girişiminde bulunanların demokrasi ile ilgili hangi kavramları önemsemediği söylenebilir? Örnekte olduğu gibi yazınız.

16 TEMMUZ | 02:42

TBMM'ye atılan bomba nedeniyle bazı polis memurlarıyla Meclis görevlileri yaralandı, kulis camları kırıldı.

16 TEMMUZ | 02:49

Meclise yeni bir bomba atıldı. TBMM Başkanı İsmail Kahraman ve Genel Kurul'daki milletvekilleri Meclis sığınagina indi.

Hukukun üstünlüğü

ETKİNLİK 6

Potaya atılan ve üzerinde doğru bilginin numarası yazan toplar basket olmuştur. Bu topların hangilerinin basket olduğunu bulup işaretleyiniz.

1

2

3

4

Demokratik toplumlarda hoşgörü, anlayış, hak ve fırsat eşitliği gibi kavramlar önemsenir.

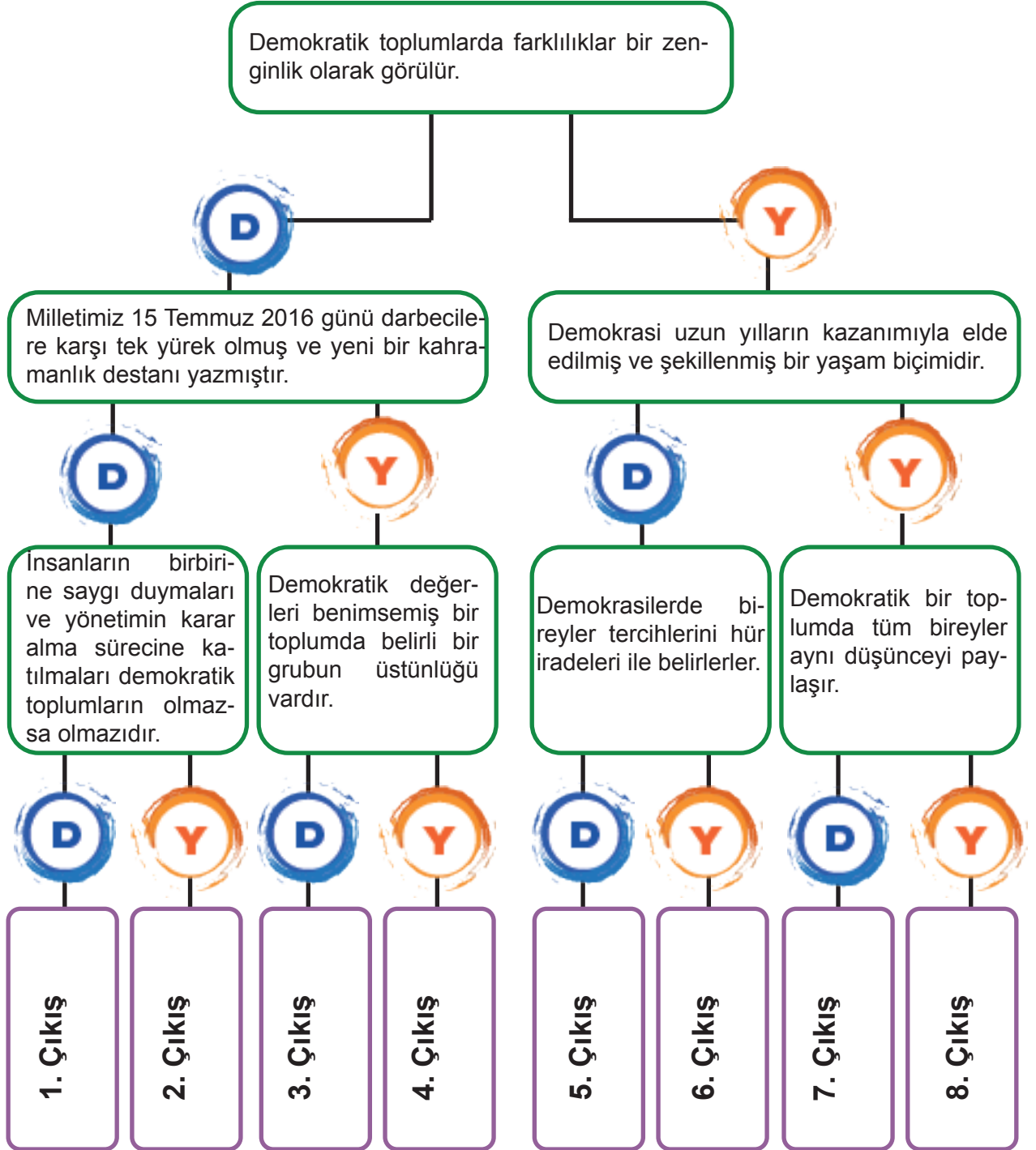
Toplumsal hayatımızda düşüncelerimizi özgürce savunabilmemiz için demokrasiye ihtiyaç vardır.

Demokratik toplumsal hayat diğer insanların haklarına saygı duymayı ve kendi sorumluluklarımızı yerine getirmeyi gerektirir.

Demokrasiyi özümsemiş toplumlar oy kullanma ve vergi verme gibi vatandaşlık sorumluluklarına ihtiyaç duymazlar.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

ETKİNLİK

1

Diyagramda yer alan boşlukları örneklerde olduğu gibi doldurunuz. Seçtiğiniz iki temel hak ve özgürlüğün açıklamasını alttaki kutucuklara yazınız.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki görseli inceleyip soruları görsele göre cevaplayınız.

1 Ekim'in Dünya Kız Çocukları Günü ilan edilmesinin nedenleri nelerdir? Yazınız.

Kız çocukları hangi haklardan yararlanamamaktadırlar? Yazınız.

Kız çocuklarının okula gidememe sebepleri neler olabilir? Yazınız.

ETKİNLİK

3

Aşağıdaki metinlerin hangi temel hak ve özgürlüklerle ilgili olduklarını örnekte olduğu gibi yazınız.

Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(1982 Anayasası, Madde 10)

EŞİTLİK

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. (1982 Anayasası, Madde 20)

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

(1982 Anayasası, Madde 25)

Kimse, ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

(1982 Anayasası, Madde 24)

Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

(1982 Anayasası, Madde 74)

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

(1982 Anayasası, Madde 57)

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki görselleri ve metni dikkate alarak öğrenci görüşlerini doğru ya da yanlış olma durumlarına göre işaretleyiniz.

Kök Türk Parası

Hakan ve Hatun

Eski Türklerde kadının toplumda önemli bir konumu vardı. Devlet yönetiminde hakanın yanında eşi olan hatun da etkili idi. Öyle ki emirnameler “Hakan ile hatun emrediyor ki...” diye başlardı. Yabancı ülkelerin temsilcilerini hakan, hatun ile beraber kabul ederdi. Hatun çeşitli törenlerde, siyasi meclislerde hakanın yanında bulunurdu. Hatun gerektiğinde “Türkan” unvanı ile devleti idare ederdi.

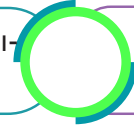
D

Y

Cemile: Kadınlar toplumda üstün görülürdü.

Asiye: Hakan'ın eşi olan hatun bazı durumlarda yönetimde tek başına söz sahibi olabilirdi.

Ali: Toplumun oluşturan tüm kadınların siyasi yetkileri vardı.

Numan: Kadına toplumsal hayatta değer verilirdi.

Aynur: Hakan, hatunun izni olmadan emirname yayınlamazdı.

SORU 1

Gevher Nesibe Dârüşşifâ-sı (Hastane)

Mihrimah Sultan İmaretî (Aşevi)

Humbarahane Camisi

Verilenlere göre Türk İslam devletlerinde kadınların,

- I. Sosyal
- II. Siyasi
- III. Ekonomik
- IV. Tıbbi
- V. Dinî

alanlardan hangilerinde eserler ortaya konulmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız V B) II ve III C) I, II ve IV D) I, IV ve V

SORU 2

Hasan: Millî Mücadele'nin kadın kahramanlarından biri de Teğmen Fatma'dır.

Ülkü : Yasemin Adar 2017 Dünya Güreş Şampiyonası'nda altın madalya kazanmıştır.

Tekin : Feryal Özel, Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesinde (NASA) görev yapan bir Türk bilim insanıdır.

Yalnızca bu bilgilere göre kadınların başarılı olduğu alanlar hangi şıkta doğru bir şekilde sıralanmıştır?

- A) Askerlik, Spor, Bilim
B) Hukuk, Spor, Kültür
C) Siyaset, Kültür, Ekonomi
D) Askerlik, Spor, Kültür

ETKİNLİK 2

Türkiye'deki kadın hakları ile ilgili gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

Muhtar ve ihtiyar heyetine seçme ve seçilme hakkının tanınması

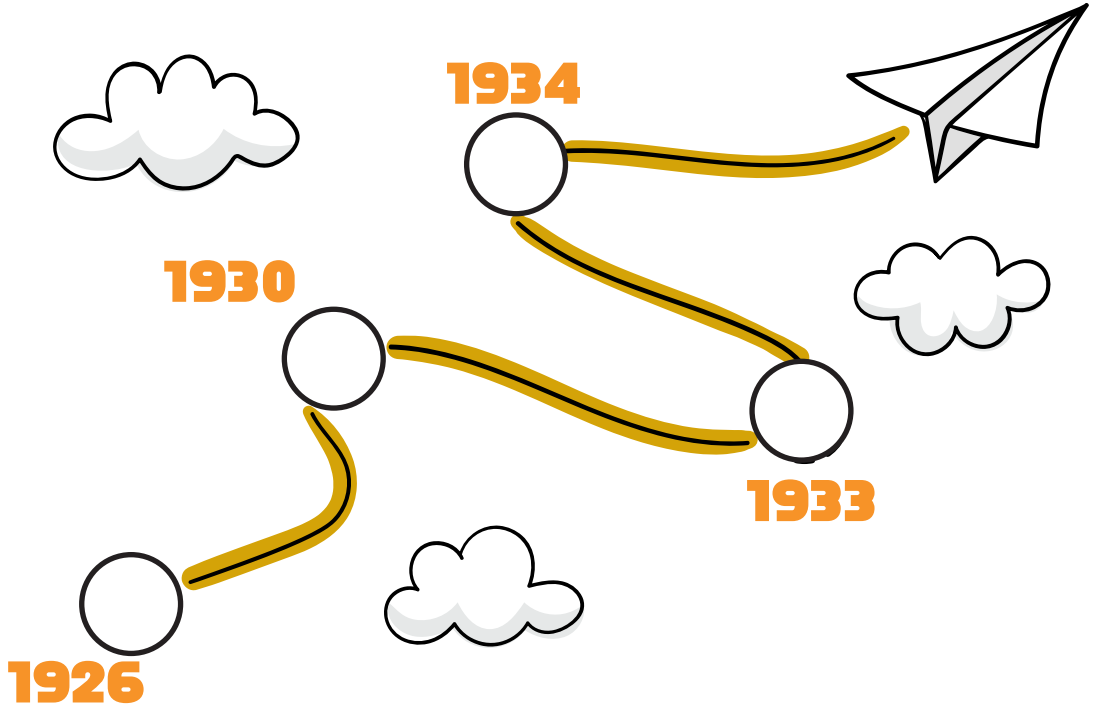
Medeni Kanun ile toplumsal alanda kadın-erkek eşitliğinin sağlanması

Milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması

Belediye seçimlerine katılma hakkının tanınması

SORU 1

Aşağıdaki metni okuyup soruyu cevaplayınız.

Mustafa Kemal Atatürk, kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması ile ilgili Meclisteki görüşmeler sırasında şöyle demiştir: “Türk kadınına bu hakkın bir lütuf olarak verildiği kanaatinde değiliz. Kimse bu kanaatte olamaz. Bir memleketteki yurdun her tarafı istilâya uğradığı zaman kadınlar ateş altında erkeklerle beraber omuz omuza çalışırlar. Memleketin geri kalan kısmını korumak ve beslemek için tarlanın kara toprağından yiyecek çıkarmaya çalışırlar; elbette, bu varlıkların yurdun her köşesinde ve her tabakasında söz söylemeye hakları vardır.” (Genel ağ haberinden düzenlenmiştir.)

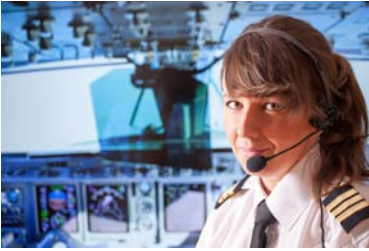
Mustafa Kemal Atatürk’ün bu sözlerinden,

- I. Ülke yönetiminde kadınların da yer alması gerektiği
- II. Kadınların siyasi haklarının tanınmasının gerekliliği
- III. Türk kadınının Millî Mücadele yıllarında fedakârlıklar yaptığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

SORU 2

Görsellerde toplumun çeşitli alanlarında görev yapan kadınlar verilmiştir.

Buna göre kadınlarla ilgili olarak,

- I. Hayatın birçok alanında hizmetler yürütmektedirler.
- II. Ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır.
- III. Daha çok savunma, siyaset ve sağlık alanında görev yapmaktadırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

ETKİNLİK 3

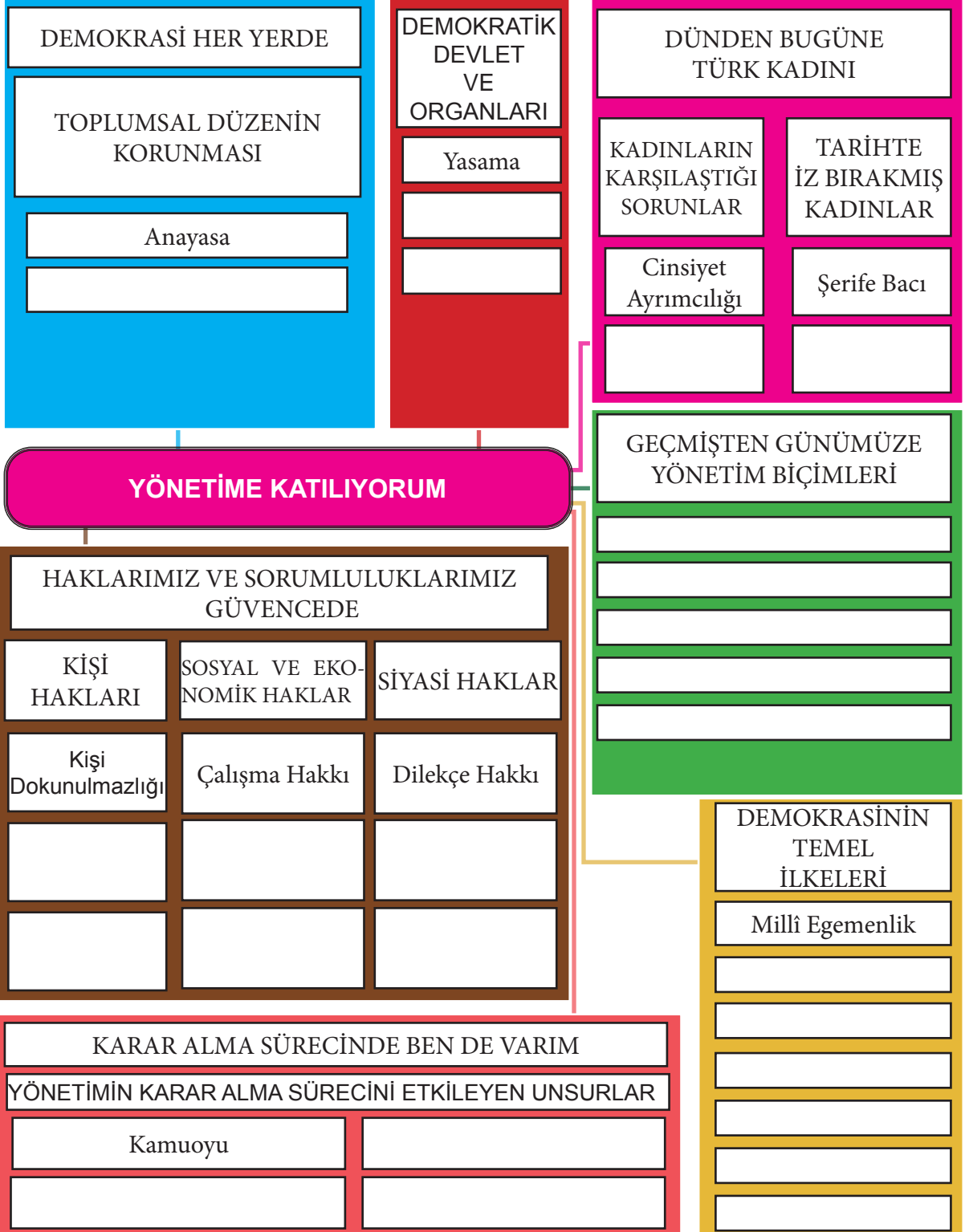
Aşağıdaki bilgileri doğru ya da yanlış olma durumlarına göre örnekte olduğu gibi işaretleyiniz. Yanlış ise doğrusunu yazınız. En alt satıra siz de cevabı doğru olan bir yorum ekleyiniz.

YORUMLAR	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ İSE DOĞRUSU
Türkler tarih boyunca kadına değer vermiştir.			
Bacıyan-ı Rum adlı kadın örgütü Türkiye Selçukluları Dönemi'nde kurulup varlığını Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarına kadar devam ettirmiştir.			
Mustafa Kemal Atatürk toplum hayatında kadınların önemini çağdaşı olan bazı liderlere göre daha önce fark etmiştir.			
Medeni Kanun'un kabul edilmesiyle siyasi hayatta kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.		✓	Medeni Kanun'un kabul edilmesiyle toplumsal ve ekonomik hayatta kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.
Türk kadını milletvekili seçme ve seçilme hakkını 1943'te elde etmiştir.			
Manş Denizi'ni yüzerek geçen ilk Türk kadını Gizem Girişmen'dir.			
Cinsiyete dayanan, kadını inciten; fiziksel, cinsel, ruhsal hasarla sonuçlanma olasılığı bulunan; toplumda ya da özel yaşamında baskı uygulanmasına ve özgürlüklerinin keyfi olarak kısıtlanmasına neden olan her türlü davranış kadına yönelik şiddet olarak tanımlanmaktadır.			
Pozitif ayrımcılık, toplumdaki diğer kişiler ile eşit koşullarda yaşamadığı düşünülen belli gruplara çeşitli ayrıcalıklar tanıyarak onları desteklemektir.			
Kadına karşı şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı kadınların toplumda karşılaştığı sorunlardandır.			
	✓		

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki diyagramı tamamlayınız.

KİTAPLAR

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar), Ankara 2018.

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2011.

GENEL AĞ ADRESLERİ

<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/tbmmde-kabul-edilen-5-kanun-resmi-gazetede-yayimlandi/1705352>

(Erişim Tarihi 03.03.2020)

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/11768>

(Erişim Tarihi 04.03.2020)

<https://www.atam.gov.tr/atam-dergisi/ataturk-arastirma-merkezi-dergisi-cilt-ii-temmuz-1986-sayi-6>

(Erişim Tarihi 25.02.2020)

GÖRSEL KAYNAKÇA

*ID Numaraları verilen görseller www.123rf.com stok fotoğraf ajansından alınmıştır.

*Konya Büyükşehir Belediyesi Turizm Şube Müdürlüğü, Konya Ticaret Odası ve Mevlana Kalkınma Ajansının Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğüne eğitim amaçlı faaliyetlerinde kullanılması için izin verdiği görseller yer almaktadır.

Kapak		https://cdnuploads.aa.com.tr/uploads/Contents/2020/01/17/thumbs_b_c_9a10e745a3e8d6d8c-108cad04721b1ef.jpg	17.03.2020 14.45
35337501	01.06.2020 15.30		
https://www.tbmm.gov.tr/yayinlar/tbmm_binalari_15032016.pdf	12.03.2020 14.45		
6.6.1.ETKİNLİK 2		6.6.2. ETKİNLİK 3	
https://www.bik.gov.tr/wp-content/uploads/2017/03/nerede_oy_kullanacagim_2017_ysk_sorgulama-e1488345166976.jpg?x8455636090592_l	13.03.2020 15.30	23674238	01.06.2020 17.45
51245103_l	01.06.2020 17.00	6.6.2. ETKİNLİK 4	
http://www.historynotes.info/wp-content/uploads/2013/06/roman-senate.jpeg	14.03.2020 22.00	https://www.tccb.gov.tr/assets/resim/album/ozel/2017-04-27-kulliyedebahar-16.jpg	18.03.2020 7.30
6.6.1. ETKİNLİK 8		6.6.2. ETKİNLİK 8	
Bu görsel, materyalin tasarımcıları tarafından hazırlanmıştır.		105337852	18.03.2020 11.30
6.6.2. ETKİNLİK 1		https://www.tccb.gov.tr/assets/resim/album/ozel/kulliyedekis/2018-12-26-kulliyedekis-11.jpg	18.03.2020 11.45
https://www.anayasa.gov.tr/tr/anasayfa/	16.03.2020 23.30	https://www.cnnturk.com/turkiye/mecelis-yarin-aciliyor?page=1	18.03.2020 21.00
https://www.tbmm.gov.tr/kurumsalkimlik.htm	17.03.2020 04.00	http://www.islahiye.adalet.gov.tr/adliyemiz.html	19.03.2020 14.00
https://www.tccb.gov.tr/	17.03.2020 18.30	6.6.3. ETKİNLİK 1	
6.6.2. ETKİNLİK 2		104365266	
		6.6.3. ETKİNLİK 6	
		https://www.yesilay.org.tr/tr/	19.03.2020 14.08
		https://www.darussafaka.org/	20.03.2020 06.30
		https://www.mehmetcik.org.tr/?popup=no	20.03.2020 12.30
			20.03.2020 20.00

6.6.4. ETKİNLİK 2

Bu görsel, materyalin tasarımcıları tarafından hazırlanmıştır.

6.6.4. ETKİNLİK 4

<https://www.medeniyet.edu.tr/docu-mentsfiledosya1/112445>

6.6.4. ETKİNLİK 5

https://www.tccb.gov.tr/assets/dosya/15Temmuz/15temmuz_tr.pdf 21.03.2020 11.30

6.6.4. ETKİNLİK 6

45022185 21.03.2020 11.40

6.6.5. ETKİNLİK 2

https://cdnuploads.aa.com.tr/uploads/Contents/2018/10/11/thumbs_b_c_0daa-109b7e9682e9c0665b9f6acd3663.jpg 21.03.2020 15.30

6.6.6. ETKİNLİK 1

<http://www.tamga.org/2014/12/kokturuk-paralar.html>

Bu görsel, materyalin tasarımcıları tarafından hazırlanmıştır.

6.6.6.SORU

https://www.eyupsultan.bel.tr/fotograf/fotoGaleri/213119-mihrisah-sultan-imareti-ve-haziresi-eyup-foto-galeri_800x535.JPG 22.03.2020 11.15

Muhammed KÖSEN 22.03.2020 11.20

<https://cdn.islamansiklopedisi.org.tr/madde/18/humbarahane-kislas-i-ve-camii-1.jpg>

6.6.6.SORU

<https://www.atam.gov.tr/fotograflar/ataturk-portreleri> 22.03.2020 20.30

6.6.6. SORU

18656567 01.06.2020 18.30

42512210 01.06.2020 19.00

30975741 01.06.2020 20.00

6.SINIF

SOSYAL BİLGİLER

ÇALIŞMA SAYFALARI

6. ÜNİTE ETKİN VATANDAŞLIK

Yazarlar

Hasan BAYRAKTAR Murat AKPINAR Mustafa Kemal ÖZDEN

Editör

Murat AKPINAR

Dil Uzmanı

Mehmet DEMİREL Mustafa AKPINAR

Rehberlik Uzmanı

Ayşe AKBIYIK

Görsel Tasarım Uzmanı

Rengin TEMEL

Grafik Tasarım Uzmanı

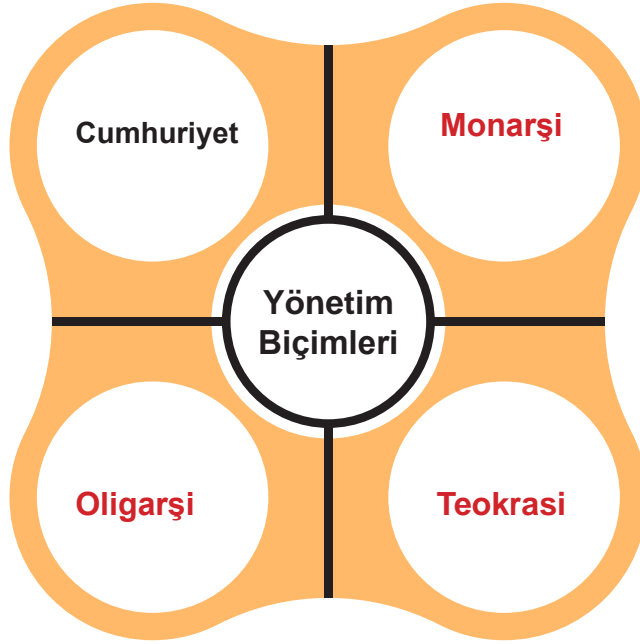
Hasan GÖKTEPE

ETKİNLİK

1

Diyagramda boş bırakılan yerleri örnekte olduğu gibi doldurunuz.

ETKİNLİK

2

Aşağıdaki görseller ve ifadelerin hangi yönetim biçimi ile ilgili olduklarını yazınız.

Seçme-seçilme: Cumhuriyet

Vatikan: Teokrasi

Soylular meclisi: Oligarşi

Kral: Monarşi

ETKİNLİK 3

Egemenlik anlayışı ile ilgili cümlelerin hangi yönetim biçimine ait olduğunu örnekteki gibi işaretleyiniz.

Egemenlik Anlayışı	Cumhuriyet	Oligarşi	Monarşi	Teokrazi	Meşrutiyet
Egemenlik halka aittir.	✓				
Yönetici olan kişi ömrü boyunca yönetimde kalabilir.			✓		
Egemenliğin küçük bir grubun elinde olmasıdır.		✓			
Yöneticiler din adamlarıdır ve Tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar.				✓	
Yönetme yetkisini hükümdar ve meclis paylaşır.					✓

SORU

Demokrasilerde halk, yöneticilerini kendisi seçer. Kişi hak ve özgürlükleri kanunlarla güvence altına alınır. Egemenliğin kaynağı halktır.

Bu bilgilere göre demokrasi anlayışı,

- I. Monarşi
- II. Oligarşi
- III. Cumhuriyet

yönetim biçimlerinden hangilerine uygundur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I, II ve III

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki cümlelerin hangi yönetim biçimine ait olduğunu örnekteki gibi işaretleyiniz.

ÖZELLİKLERİ	YÖNETİM BİÇİMLERİ			
	Monarşi	Oligarşi	Teokrasi	Cumhuriyet
Devlet güçler ayrılığına göre yönetilir.	☐	☐	☐	☒
Yasalar dinî kurallara göre belirlenir.	☐	☐	☒	☐
Halk, temel hak ve özgürlüklere sahiptir.	☐	☐	☐	☒
Halk imparator, şah, çar, kral ve sultan ünvanlı kişiler tarafından yönetilir.	☒	☐	☐	☐
Ülkenin ileri gelen kişileri siyasi, ekonomik ve askerî açıdan toplumun diğer kesimlerinden ayrılan bir sınıfı oluşturur.	☐	☒	☐	☐
Yüzyıllar boyunca dünyada en yaygın yönetim biçimi olarak uygulanmıştır.	☒	☐	☐	☐
Meclis, seçmen ve çoğulculuk kavramları sıkça kullanılır.	☐	☐	☐	☒
Halk, yasalar önünde eşit haklara sahiptir.	☐	☐	☐	☒
Siyasi alanda din adamlarının etkileri daha fazladır.	☐	☐	☒	☐
Halk seçim yoluyla yönetime katılır.	☐	☐	☐	☒

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki kutucukları örneklerde olduğu gibi doldurunuz.

YÖNETİM BİÇİMLERİ

TÜR	Monarşi	Teokrasi	Oligarşi	Cumhuriyet
TANIM	Ülkenin kral gibi tek kişi tarafından yönetilmesi ile ilgilidir.	Ülkenin din adamları tarafından yönetilmesi ile ilgilidir.	Ülkenin ayrıcalıklı bir grup tarafından yönetilmesi ile ilgilidir.	Ülke yönetiminde halk egemenliğinin etkili olduğu bir yönetim şeklidir.
ÖRNEK	Bahreyn Umman	Vatikan	Eski Yunan şehir devletleri	Türkiye Fransa

ETKİNLİK 6

Aşağıdaki diyagramı örneklerde olduğu gibi doldurunuz.

ETKİNLİK

7

Aşağıda verilen kavramlardan demokrasi ile ilgili olanları A kutucuğuna, ilgili olmayanları ise B kutucuğuna yazınız.

A

Adalet
Anayasa
İnsan Haklarına Saygı
Hak
Çoğulculuk
Özgürlük
Eşitlik
Hukuk

B

Çar
Ayrımcılık
Krallık
Şah
Derebeylik
Saltanat
Belli bir sınıf

ETKİNLİK

8

Aşağıdaki öğrenciler geçmişten günümüze çeşitli yönetim biçimleri ile ilgili bilgiler vermiştir. Doğru bilgi veren öğrencilerin isimlerini aşağıdaki bölüme yazınız.

Mert

Demokratik yönetimlerde yöneticiler sınırsız yetkiye sahiptir.

Oligarşi yönetiminde bütün vatandaşlar eşit haklara sahiptir.

Ayşe

Neslihan

Demokrasilerde halk, seçtiği temsilciler yoluyla kendi kendini yönetir.

Vatikan'ın yönetiminde din kuralları geçerlidir.

Muhammed

Ahmet

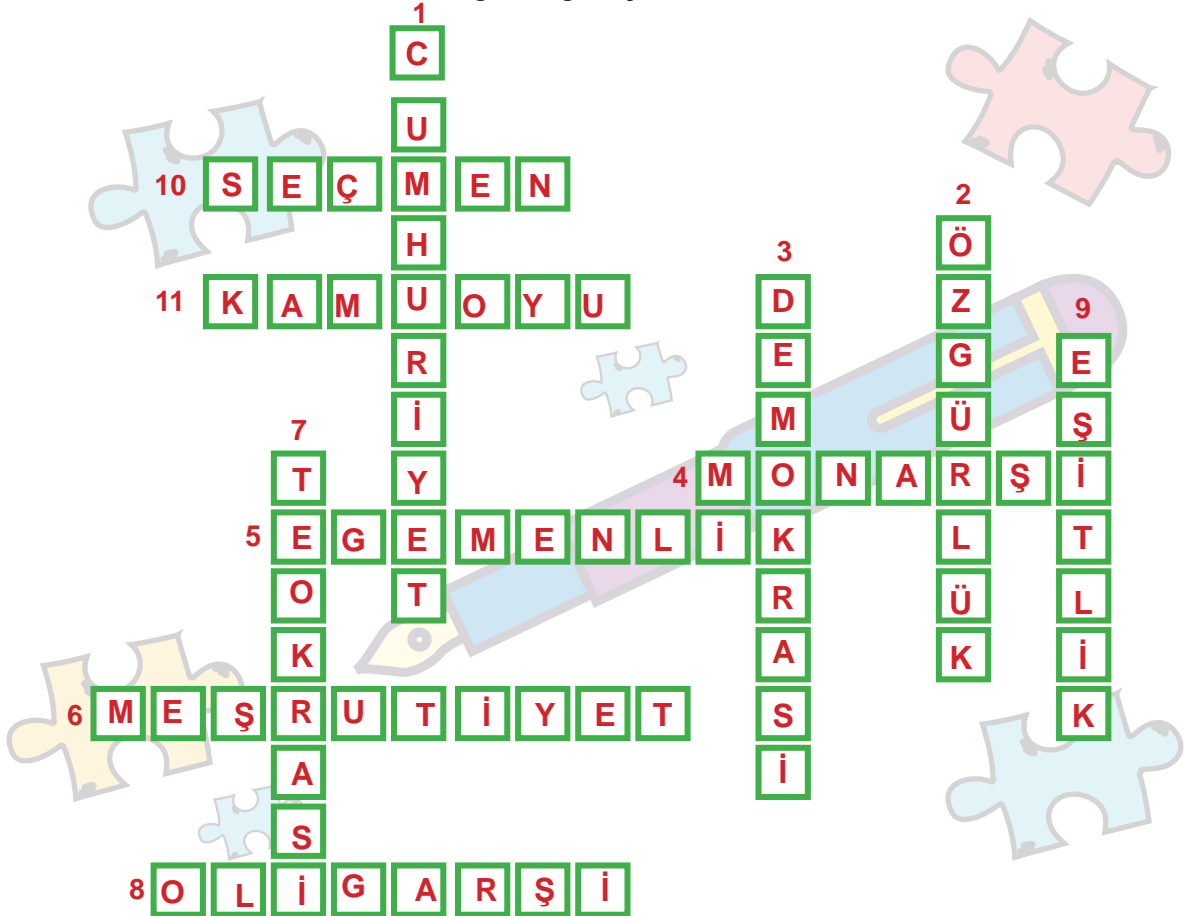
İlk Türk devletleri monarşiyle yönetilmiştir.

Neslihan, Muhammed, Ahmet

ETKİNLİK 9

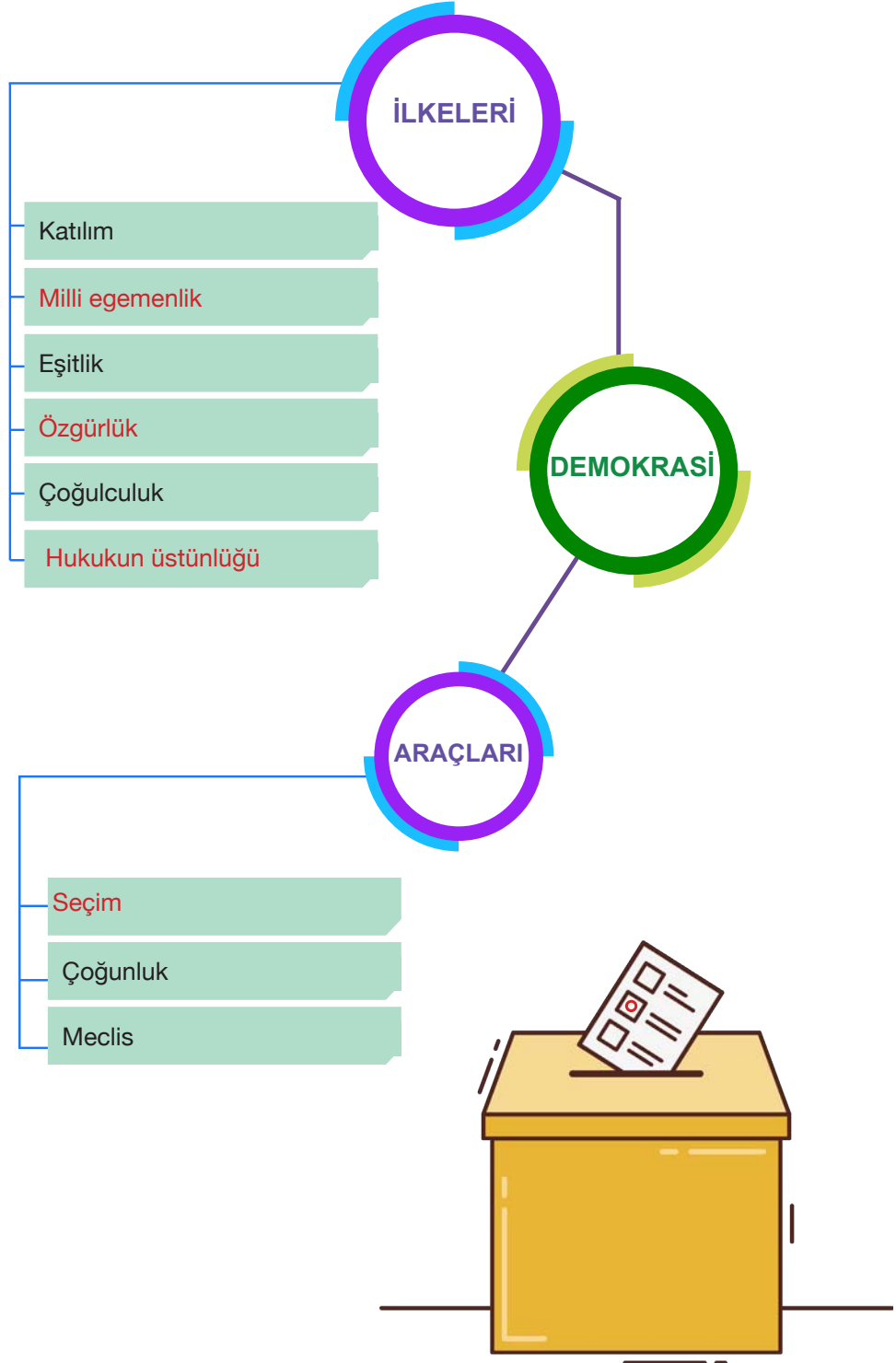
Boş bırakılan yerlere yazılması gereken kelimeleri bulmacaya ok yönünde yazınız.

1. Egemenliğin millete ait olduğu yönetim biçimine **cumhuriyet** denir.
2. Bir kişinin yasalara göre serbest hareket etmesine **özgürlük** denir.
3. Halkın kendi kendisini yönetmesi **demokrasi** ile ilgilidir.
4. Osmanlı Devleti'nde 1876'ya kadar var olan yönetim biçimine **monarşi** denir.
5. Devleti yönetenlerin kullandığı yetkiye **egemenlik** adı verilir.
6. Padişah ile meclisin birlikte ülkeyi yönetmesi **meşrutiyet** ile ilgilidir.
7. Ülkenin dinî kurallara göre yönetilmesi **teokrasi** ile ilgilidir.
8. Eski Yunan şehir devletlerinde **oligarşi** yönetim anlayışı görülürdü.
9. Demokrasinin temel niteliklerinden biri de **eşitlik** ilkesidir.
10. Seçimde oy kullanan kişilere **seçmen** adı verilir.
11. Bir konu hakkında halkın genel görüşüne **kamuyu** denir.

ETKİNLİK 10

Aşağıdaki diyagramı tamamlayınız.

ETKİNLİK

11

Özellikleri verilen yönetim biçimlerinin isimlerini altlarına yazınız.

- Yönetme yetkisi padişah, kral, çar, imparator, şah ya da sultan gibi unvanlar taşıyan kişilere aittir.
- Yönetici olan kişi ömrü boyunca yönetimde kalabilir. Yönetme yetkisi babadan oğula geçer.

MONARŞİ

- Ülke küçük bir grup tarafından yönetilir.
- Yönetimde söz sahibi olan gruplar siyasi, askerî ve ekonomik açıdan ülkenin ileri gelen kişilerinden oluşur.

OLİGARŞİ

- Devlet ve toplum din kurallarına göre yönetilir.
- Yöneticiler tanrı adına ülkeyi yönettiklerini savunurlar.
- Aldıkları kararlar tartışılmaz ve eleştirilemez.
- Geçmişte Sümerlerde, günümüzde Vatikán'da görülür.

TEOKRASİ

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- Devleti yönetenler seçimle iş başına gelir.
- Herkes kanunlar önünde eşittir.
- İnsan hak ve özgürlükleri anayasa ve yasalarla korunmaktadır.
- Günümüzde Türkiye, Fransa vb. ülkelerde uygulanmaktadır.

CUMHURİYET

ETKİNLİK

1

Logolarla gösterilen kurumların devlet yönetiminde hangi gücü temsil ettiklerini örnekte olduğu gibi yazınız.

Yasama

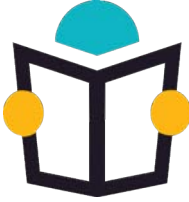
Yargı

Yürütme

ETKİNLİK

2

Haber OKUYORUM

Aşağıdaki haber metnini okuyup soruları cevaplayınız.

TBMM'de kabul edilen 5 kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.

TBMM'de uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kabul edilen 5 kanun Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. (Genel ağ haberinden düzenlenmiştir.)

1) TBMM'nin kanun çıkarması hangi yetkiyi kullandığını gösterir? Yazınız.

Yasama

2) Habere konu olan kanunların yürürlüğe girebilmesi için en son ne yapılmıştır? Yazınız.

TBMM'de kabul edildikten sonra Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

3) TBMM'nin görev ya da yetkilerinden birini de siz yazınız.

ETKİNLİK 3

TBMM'nin görev ve yetkilerinden doğru olanlara ait numaraları küçükten büyüğe sıralayınız.

Genel ve özel af ilanına karar vermek

1

Kanun yapmak, değiştirmek ve kaldırmak

2

Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak

3

Savaş ilanına karar vermek

4

Cumhurbaşkanı yardımcılarını atamak ve bunların görevlerine son vermek

5

Para basılmasına karar vermek

6

1, 2, 4, 6

ETKİNLİK 4

Numaralandırılmış metinlerin tabelalarda asılı sorulardan hangisinin cevabı olduğunu bulup örnekte olduğu gibi yazınız.

1

Yürütme gücü kanunları uygulama gücüdür. Başka bir ifadeyle kanunlar çerçevesinde ülkenin yönetilmesidir.

2

Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı; kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasında doğrudan halk tarafından seçilir.

3

Ülkemizde 24 Haziran 2018'de yapılan seçimlerin ardından Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmiştir. Bu sistemle başbakanlık ve bakanlar kurulu kaldırılmış, cumhurbaşkanı yardımcıları ve cumhurbaşkanlığı kabinesi getirilmiştir.

4

Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar. Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları atar ve görevlerine son verir. TBMM adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Yürütme gücü nedir?

1

Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri nelerdir?

4

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin getirdiği yenilikler nelerdir?

3

Cumhurbaşkanı seçilme şartları nelerdir?

2

ETKİNLİK 5

Bir bilgi yarışmasında A ve B grubuna ayrılan öğrenciler yarışmıştır. Yarışmada A ve B gruplarının numaralandırılmış kutucuklarda yer alan bilgilere doğru (D) ya da yanlış (Y) şeklinde verdikleri cevaplar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Siz de kutucuklardaki bilgilerle ilgili cevap anahtarı oluşturup tabloya yazınız. Oluşturduğunuz cevap anahtarından yola çıkarak takımların aldıkları puanları belirleyip sonuç bölümüne yazınız. (Her doğru bilinen cevap 1 puandır.)

1. Yargı, bireylerin kendi aralarında veya devletle olan ilişkilerindeki uyuşmazlıkları çözme işidir.
2. Yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemeler tarafından kullanılır.
3. Anayasa'ya göre yargı kararları da denetlenebilir. Vatandaşlar, mahkeme kararlarına itiraz ederek üst mahkemeye başvurabilirler.
4. İdari mahkemeler vatandaşların birbirleriyle olan uyuşmazlıklarını inceler. Adli mahkemeler devlet ile vatandaş arasındaki uyuşmazlıkları inceler.
5. Yargının amacı hukuk düzeninin gerçekleştirilmesi ve korunmasıdır.
6. Yargıtay, adli davaların en üst yetkili mahkemesidir. Danıştay idari yani yönetim ile ilgili davaların en üst mahkemesidir.
7. Devletin temel ilke ve kurallarına süreklilik kazandırmak amacıyla yasaların Anayasa'ya uygunluğu yargı denetimine açık tutulmuş ve Anayasa Mahkemesi kurulmuştur.
8. Vatandaşlar isterlerse iç hukuk yollarından önce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) başvurabilir.

Kutucuklardaki Bilgiler	A Takımının Cevapları	B Takımının Cevapları	Cevap Anahtarı (Siz Doldurunuz.)
1.	D	D	D
2.	D	D	D
3.	D	D	D
4.	Y	Y	Y
5.	D	D	D
6.	D	D	D
7.	Y	D	D
8.	D	Y	Y
SONUÇ	6	8	

ETKİNLİK

6

Aşağıdaki kelime ya da kelime gruplarını metinde verilen boşluklara uygun şekilde yazınız.

1961
Anayasası

üç

Devletin şekli

anayasa

kuvvetler
ayrılığıDevletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve baş-
kenti

1921 Anayasası (Teşkilat-ı Esasiye)

Cumhuriyet'in nitelikleri

Demokratik devletlerde**kuvvetler ayrılığı**..... ilkesi uygulanır. Bu ilke devletin üç önemli güç unsurunun birbirlerinin yetki ve görevlerine müdahale etmeden çalışması ile ilgilidir. Kuvvetler ayrılığı ilkesiyle yasama, yürütme ve yargı yetkileri devletin farklı organlarına verilerek kuvvetlerin birbirini denetleyebilmesi ve birbirine baskı yapmaması sağlanmıştır. Kurumlar gücünü**anayasa**..... ve kanunlardan almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk anayasası olan**1921.Anayasası.(Teşkilat-ı Esasiye)**..... savaş döneminde çıkartıldığı için tüm yetkiler Büyük Millet Meclisine (BMM) verilmiştir. Savaş koşulları içinde çabuk karar alıp uygulamak düşüncesiyle kuvvetler birliği ilkesi benimsenmiştir. 1924 Anayasası'nda kısmen kuvvetler ayrılısa da tam anlamıyla kuvvetler ayrılığı ilk kez**1961.Anayasası**..... ile uygulanmıştır. 1982 Anayasası'nda bu durum devam etmiştir. Günümüzde geçerli olan 1982 Anayasası'nın ilk**üç**..... maddesi değiştirilemez. Bu maddelerin başlıkları şunlardır:

1.**Devletin şekli**.....
2.**Cumhuriyetin nitelikleri**.....
3.**Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti**.....

ETKİNLİK 7

Aşağıdaki cümlelerle kavramları örnekte olduğu gibi eşleştiriniz. Bu kavramları bulmacada bularak boyayınız. Boyadığınız kavramlar dışında kalan harfleri bir araya getirerek şifreyi bulunuz.

Meclise ait olan yetki	A
Mahkeme başkanı	B
Bağımsız mahkemelere ait olan yetki	C
Milletlerarası anlaşmaları onaylamak ve yayımlamak yetkisine sahip kişi	D
Kanunlar çerçevesinde ülkenin yönetilmesi ile ilgili durum	E
Mecliste milleti temsil eden kişiler	F
Cumhurbaşkanına ait olan yetki	G
Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin ayrı ayrı temsil edilmesi	H
Milletvekillerinin yasama faaliyetini yürüttüğü yer	I
Kanunun diğer adı	J

C	Yargı
I	Yürütme
A	Yasama
H	Kuvvetler ayrılığı
J	Yasa
E	Yürütme
G	Meclis
D	Cumhurbaşkanı
F	Milletvekili
B	Hâkim

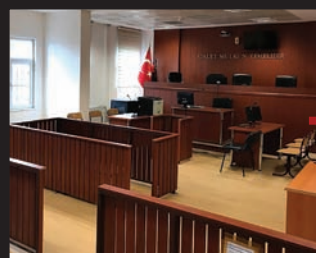
A	D	H	Â	K	İ	M	A	L	E	T	M	Y
Y	K	U	V	V	E	T	L	E	R	Ü	L	A
A	A	Y	R	I	L	I	G	I	K	Ü	N	R
S	T	E	Y	Ü	R	Ü	T	M	E	M	E	G
A	L	M	E	C	L	İ	S	İ	D	İ	R	İ
M	M	İ	L	L	E	T	V	E	K	İ	L	İ
A	A	E	M	T	Ü	R	Ü	Y	Y	A	S	A
I	N	A	K	Ş	A	B	R	U	H	M	U	C

ETKİNLİK

8

Öğrencilerimiz yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin kullanıldığı yerlere gitmek istiyorlar. Onlara yardımcı olunuz. Ulaştıkları yerin adını ve bu yerin devletin hangi yetkisini kullandığını görsellerin altındaki boşluğa yazınız.

Mahkeme/YARGI

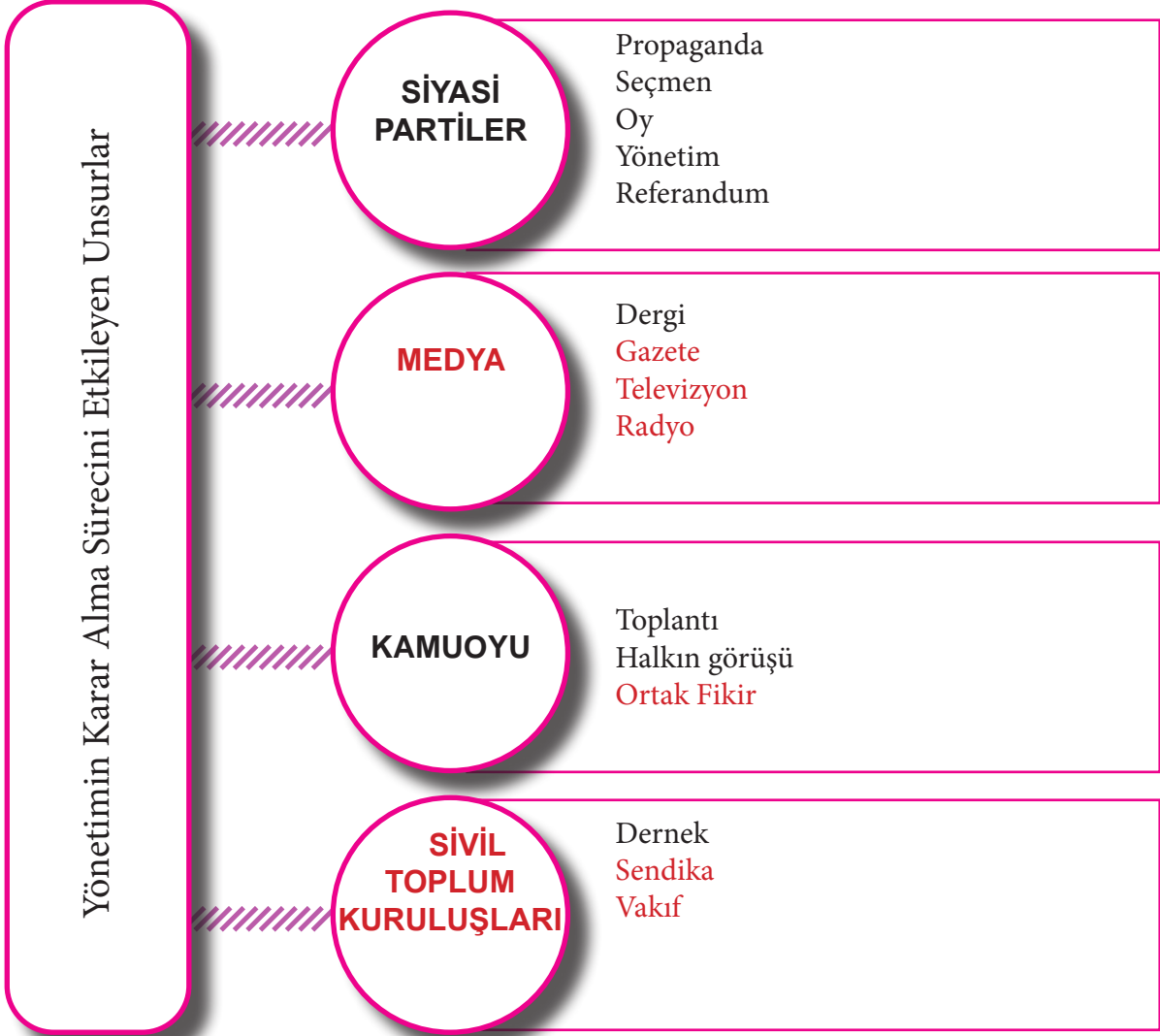
Cumhurbaşkanlığı
Külliyesi / YÜRÜTME

Meclis / YASAMA

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki diyagrama yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları ve bunlarla ilgili kavramları örnekte olduğu gibi yazınız.

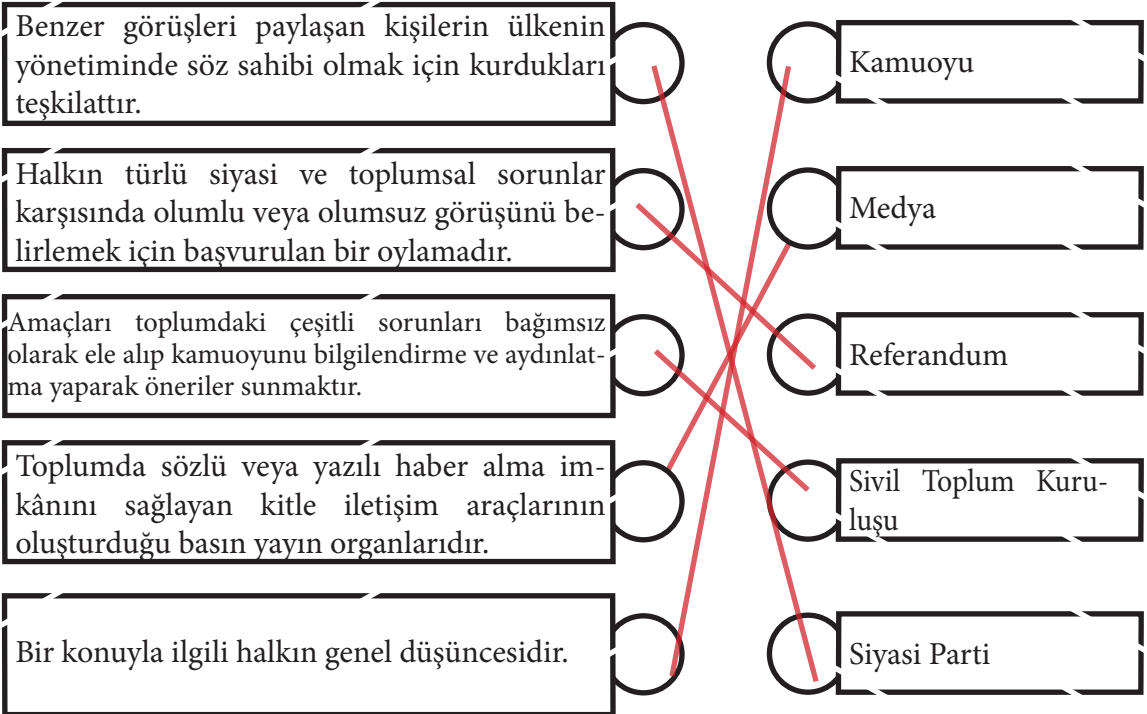
ETKİNLİK 2

Sivil toplum kuruluşlarının etkinlik alanlarıyla ilgili boşlukları örneklerde olduğu gibi doldurunuz.

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki tabloda verilen ifadeleri kelimelerle örnekte olduğu gibi eşleştiriniz.

ETKİNLİK

4

Sivil toplum kuruluşları ile ilgili bilgilerden doğru olanları örnekte olduğu gibi yazınız.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

1

Sivil kişilerden oluşur.

2

Toplumda farkındalık oluşturmak ister.

3

Vakıf, dernek ve sendikalar bu kuruluşun içerisinde yer alır.

4

Halkı bilgilendirme amacı taşır.

5

Gönüllülük esasıyla çalışır.

6

Çalışırken kâr amaçları vardır.

7

Çalışanları devletten maaş alır.

1, 2, 3, 4, 5

ETKİNLİK 5

Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlar ve bu sürecin özellikleri hakkında verilen bilgileri kullanarak soruları cevaplayınız.

1 Medya toplumun yönlendirilmesi ve kamuoyu oluşturmada etkin bir güçtür.

2 Sivil toplum kuruluşları yalnızca çalışanların haklarını korumak için kurulmuşlardır.

3 Siyasi partiler, yönetimin karar alma sürecinde yönetimi etkileyen önemli bir unsurdur.

4 Sivil toplum kuruluşlarına üye olan insanlar gönüllülük esasıyla çalışırlar.

5 Medya, kültürün geliştirilmesine katkıda bulunur.

6 Siyasi partilerin düşüncelerini seçmenlere tanıtmaya çalışmasına propaganda denir.

7 Herkes siyasi partilere üye olabilir ve partilerin faaliyetlerine katılabilir.

8 Ülke yönetimine ve toplumun karar alma sürecine katılmak anayasal bir haktır.

9 Sivil toplum kuruluşlarının masrafları devlet tarafından karşılanır.

1) Verilen bilgiler yönetimin karar alma sürecini etkileyen hangi unsurlarla ilgilidir? Yazınız.

Siyasi partiler
Sivil toplum kuruluşları
Medya

2) Verilen bilgilerden hangisi medyanın toplumsal görevidir? Numarasını yazınız.

5

3) Verilenlerden hangileri yönetimin kararlarını etkileyen unsurlarla ilgili yanlış bilgi içermektedir? Numaralarını yazınız.

2, 7, 9

ETKİNLİK 6

A) Aşağıdaki amaçların hangi sivil toplum kuruluşuna ait olduğunu kutucuklara yazınız.

Babası veya annesi hayatta olmayan, maddi olanakları sınırlı, yetenekli çocuklara eğitimde fırsat eşitliği sağlayarak yetiştirmek

Darüşşafaka

Her nerede görülür ise hiçbir ayırım yapmaksızın insanın acısını önlemeye veya hafifletmeye çalışmak, insanın hayatını ve sağlığını korumak

Türk Kızılay

Bağımlılığa neden olan maddelerin zararlarını anlatmak, bağımlılıkla mücadele etmek ve gençlerin zararlı maddelerden korunması için çalışmalar yapmak

Yeşilay

Türk Silahlı Kuvvetlerinde yaptığı vatan hizmeti esnasında şehit olan Mehmetçiklerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazi ve engelli Mehmetçiklere ölüm ve maluliyet yardımı yapmak

Mehmetçik Vakfı

B) Yukarıda verilen sivil toplum kuruluşlarından hangisi alkol, sigara ve uyuşturucu bağımlılığı ile ilgili karar alma konusunda yöneticileri diğerlerinden daha fazla etkiler? Yazınız.

Yeşilay

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki kavram ve ifadeleri dikkate alarak kutucukların altındaki soruları cevaplayınız.

1

Millet egemenliği

2

Seçimler

3

Eşitlik

4

Açık oy ve gizli sayım

5

Siyasi partiler

6

Medya özgürlüğü

7

Sivil toplum kuruluşları

8

Ayrıcalık (imtiyaz)

9

Kişi egemenliği

1) Verilenlerden hangileri demokrasi ile ilgili olamaz? Madde numaralarını yazınız.

4, 8, 9

2) Verilenlerden hangileri vatandaşın seçimler dışında yönetime katılmasını kolaylaştıran ve yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurlardandır? Madde numaralarını yazınız.

1, 3, 5, 6, 7

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki öğrencilerin demokrasi ile ilgili görüşlerini okuyup soruları cevaplayınız.

Aysima

Demokratik toplumlarda hukukun üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir. Adalet ilkesine büyük önem verilir.

Demokrasi halkın seçtiği yöneticiler aracılığıyla kendi kendini yönetmesidir. Halk, seçimler yoluyla yönetime katılır.

Eren

Ayzıt

Demokratik toplumlarda bireyler, sosyal hayatta ve birbirleriyle ilişkilerinde hak ve sorumluluk ilkelerine dikkat eder.

Demokratik toplumlarda insanlar her istediğini özgürce yapabilir. Bireyler düşüncelerinde ve davranışlarında serbest hareket ederek istediği gibi davranabilir.

Kayra

1) Demokrasi açısından görüşleri doğru olan öğrencilerin isimlerini işaretleyiniz.

Aysima Eren Ayzıt Kayra

2) Doğru cevap veren öğrencilerin görüşlerini dikkate alarak toplumsal hayatın içinde demokrasinin önemini anlatan bir metin yazınız.

ETKİNLİK 3

Demokrasi ve demokrasinin toplum hayatındaki önemi ile ilgili karışık bir şekilde verilen harfleri örnekte olduğu gibi anlamlı hâle getiriniz. Numaralandırılmış harfleri kullanarak şifreyi bulunuz.

YO 4O Y

AHK H A K

ÇMESİ S 2E Ç İ M

UKHUK H U K U 5K

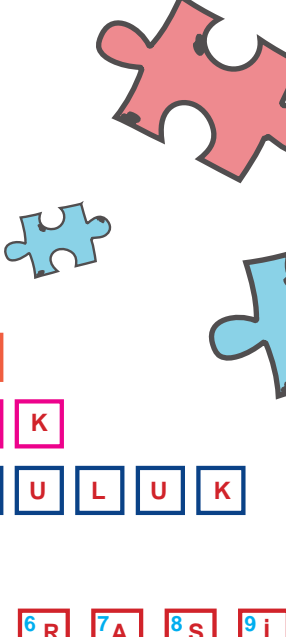
NUAKN K 7A N U N

DTELAA A D A L E T

LKİŞETİ E Ş 9İ T L İ K

LUKULSMURO 8S O 6R U 3M L U L U K

ŞİFREMİZ 1D 2E 3M 4O 5K 6R 7A 8S 9İ

SORU

Demokratik toplumlarda yazılı kurallara uyulduğu gibi yazısız kurallara da uyulur. Örneğin otobüse binecek insanlar sıraya girerken başkalarının haklarını çiğnemezler ya da bireyler kendileri gibi düşünmeyen insanlara da saygı duyarlar.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yönetimde çoğunluğun düşüncesinden farklı görüşlere de söz hakkı verilir.
- B) Bireylerin toplum içerisinde kurallara uyması demokratik bir davranıştır.
- C) Hukuk cezaları insanlar arasında ayırım yapılmaksızın eşit bir şekilde uygulanır.
- D) Yazısız hukuk kurallarının yaptırım gücü diğerlerinden fazladır.

ETKİNLİK 4

15 Temmuz darbe girişimine karşı Türk milletinin gösterdiği tutum ve davranışları örneklerde olduğu gibi yazınız.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki görselde 15 Temmuz 2016 günü darbe girişiminde bulunanların bombaladığı Meclis binası yer almaktadır. Buna göre darbe girişiminde bulunanların demokrasi ile ilgili hangi kavramları önemsemediği söylenebilir? Örnekte olduğu gibi yazınız.

16 TEMMUZ | 02:42

TBMM'ye atılan bomba nedeniyle bazı polis memurlarıyla Meclis görevlileri yaralandı, kulis camları kırıldı.

16 TEMMUZ | 02:49

Meclise yeni bir bomba atıldı. TBMM Başkanı İsmail Kahraman ve Genel Kurul'daki milletvekilleri Meclis sığınağına indi.

Hukukun üstünlüğü

Millî egemenlik

Anayasa

Meclis

ETKİNLİK 6

Potaya atılan ve üzerinde doğru bilginin numarası yazan topur basket olmuştur. Bu topların hangilerinin basket olduğunu bulup işaretleyiniz.

1

2

3

4

Demokratik toplumlarda hoşgörü, anlayış, hak ve fırsat eşitliği gibi kavramlar önemsenir.

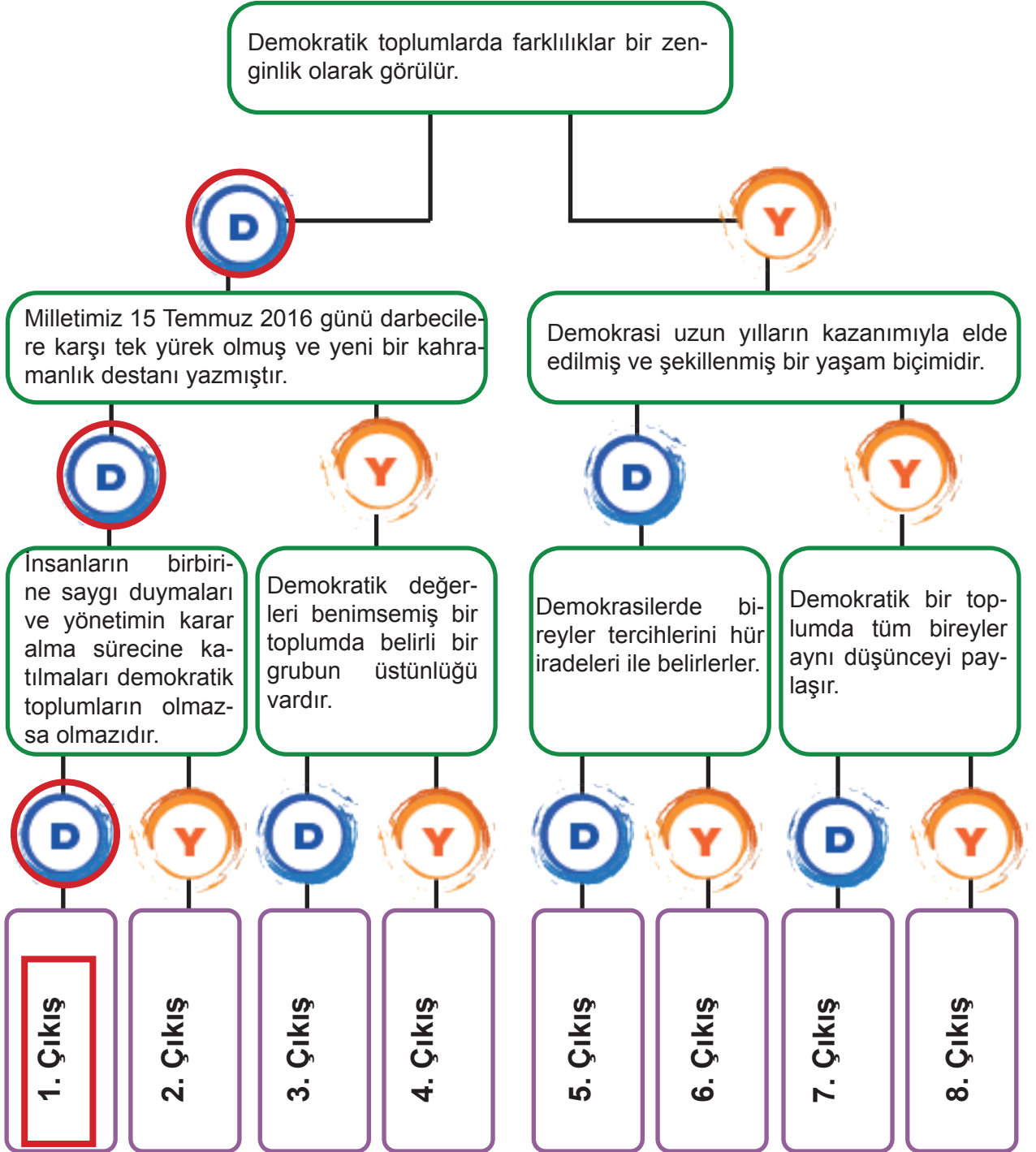
Toplumsal hayatımızda düşüncelerimizi özgürce savunabilmemiz için demokrasiye ihtiyaç vardır.

Demokratik toplumsal hayat diğer insanların haklarına saygı duymayı ve kendi sorumluluklarımızı yerine getirmeyi gerektirir.

Demokrasiyi özümsemiş toplumlar oy kullanma ve vergi verme gibi vatandaşlık sorumluluklarına ihtiyaç duymazlar.

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

ETKİNLİK

1

Diyagramda yer alan boşlukları örneklerde olduğu gibi doldurunuz. Seçtiğiniz iki temel hak ve özgürlüğün açıklamasını alttaki kutucuklara yazınız.

ETKİNLİK 2

Aşağıdaki görseli inceleyip soruları görsele göre cevaplayınız.

1 Ekim'in Dünya Kız Çocukları Günü ilan edilmesinin nedenleri nelerdir? Yazınız.

Kız çocuklarına ve genç kadınlara ayrımcılığı önlenmek

Kız çocuklarının ve kadınların insan haklarından tam ve etkili şekilde yararlanmalarını sağlamak

Bu alanda farkındalığı artırmak

Kız çocukları hangi haklardan yararlanamamaktadırlar? Yazınız.

Eğitim

Eşitlik

Çalışma

Kız çocuklarının okula gidememe sebepleri neler olabilir? Yazınız.

Cinsiyet ayrımcılığına maruz kalmaları

Ailelerinin bilinçsizliği

Ekonomik nedenler

ETKİNLİK 3

Aşağıdaki metinlerin hangi temel hak ve özgürlüklerle ilgili olduklarını örnekte olduğu gibi yazınız.

Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(1982 Anayasası, Madde 10)

EŞİTLİK

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. (1982 Anayasası, Madde 20)

ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİ

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

(1982 Anayasası, Madde 25)

**DÜŞÜNCE VE İFADE
ÖZGÜRLÜĞÜ**

Kimse, ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

(1982 Anayasası, Madde 24)

İNANÇ ÖZGÜRLÜĞÜ

Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

(1982 Anayasası, Madde 74)

DİLEKÇE HAKKI

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

(1982 Anayasası, Madde 57)

KONUT HAKKI

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki görselleri ve metni dikkate alarak öğrenci görüşlerini doğru ya da yanlış olma durumlarına göre işaretleyiniz.

Kök Türk Parası

Hakan ve Hatun

Eski Türklerde kadının toplumda önemli bir konumu vardı. Devlet yönetiminde hakanın yanında eşi olan hatun da etkili idi. Öyle ki emirnameler “Hakan ile hatun emrediyor ki...” diye başlardı. Yabancı ülkelerin temsilcilerini hakan, hatun ile beraber kabul ederdi. Hatun çeşitli törenlerde, siyasi meclislerde hakanın yanında bulunurdu. Hatun gerektiğinde “Türkan” unvanı ile devleti idare ederdi.

D

Y

Cemile: Kadınlar toplumda üstün görülürdü.

Asiye: Hakan'ın eşi olan hatun bazı durumlarda yönetimde tek başına söz sahibi olabilirdi.

Ali: Toplumun oluşturan tüm kadınların siyasi yetkileri vardı.

Numan: Kadına toplumsal hayatta değer verilirdi.

Aynur: Hakan, hatunun izni olmadan emirname yayınlamazdı.

SORU 1

Gevher Nesibe Dârüşşifâ-sı (Hastane)

Mihrimah Sultan İmaretî (Aşevi)

Humbarahane Camisi

Verilenlere göre Türk İslam devletlerinde kadınların,

- I. Sosyal
- II. Siyasi
- III. Ekonomik
- IV. Tıbbi
- V. Dinî

alanlardan hangilerinde eserler ortaya konulmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız V B) II ve III C) I, II ve IV **D) I, IV ve V**

SORU 2

Hasan: Millî Mücadele'nin kadın kahramanlarından biri de Teğmen Fatma'dır.

Ülkü : Yasemin Adar 2017 Dünya Güreş Şampiyonası'nda altın madalya kazanmıştır.

Tekin : Feryal Özel, Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesinde (NASA) görev yapan bir Türk bilim insanıdır.

Yalnızca bu bilgilere göre kadınların başarılı olduğu alanlar hangi şıkta doğru bir şekilde sıralanmıştır?

- A) Askerlik, Spor, Bilim**
B) Hukuk, Spor, Kültür
C) Siyaset, Kültür, Ekonomi
D) Askerlik, Spor, Kültür

ETKİNLİK 2

Türkiye'deki kadın hakları ile ilgili gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız.

Muhtar ve ihtiyar heyetine seçme ve seçilme hakkının tanınması

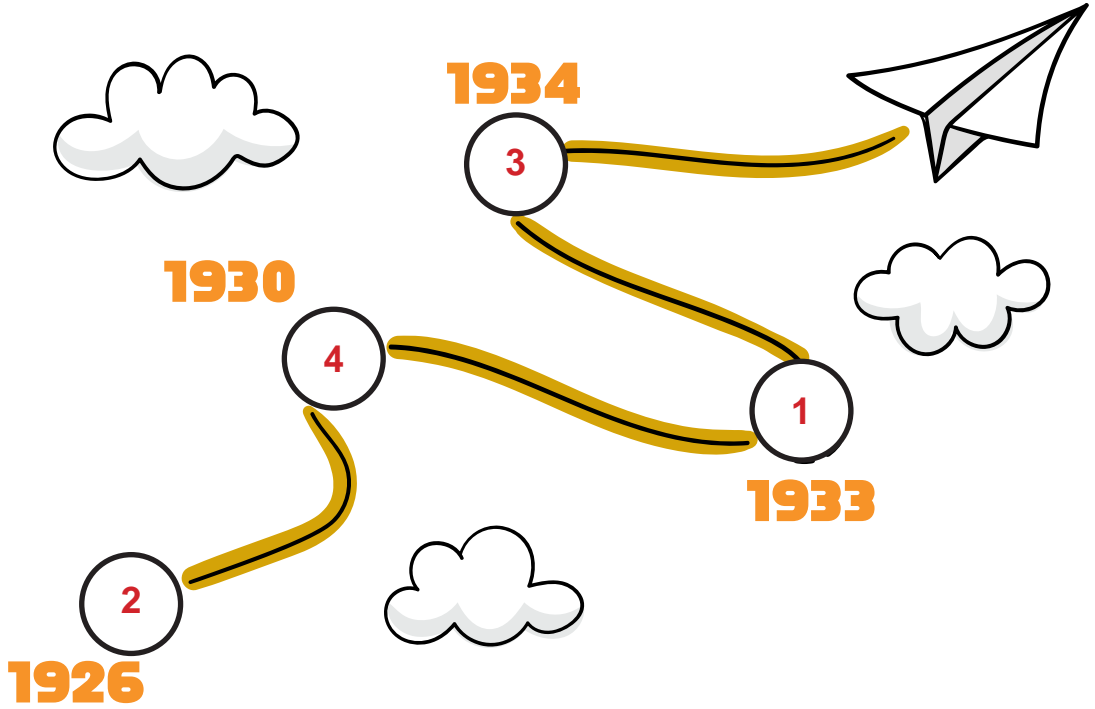
Medeni Kanun ile toplumsal alanda kadın-erkek eşitliğinin sağlanması

Milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması

Belediye seçimlerine katılma hakkının tanınması

SORU 1

Aşağıdaki metni okuyup soruyu cevaplayınız.

Mustafa Kemal Atatürk, kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması ile ilgili Meclisteki görüşmeler sırasında şöyle demiştir: “Türk kadınına bu hakkın bir lütuf olarak verildiği kanaatinde değiliz. Kimse bu kanaatte olamaz. Bir memleketteki yurdun her tarafı istilâya uğradığı zaman kadınlar ateş altında erkeklerle beraber omuz omuza çalışırlar. Memleketin geri kalan kısmını korumak ve beslemek için tarlanın kara toprağından yiyecek çıkarmaya çalışırlar; elbette, bu varlıkların yurdun her köşesinde ve her tabakasında söz söylemeye hakları vardır.” (Genel ağ haberinden düzenlenmiştir.)

Mustafa Kemal Atatürk’ün bu sözlerinden,

- I. Ülke yönetiminde kadınların da yer alması gerektiği
- II. Kadınların siyasi haklarının tanınmasının gerekliliği
- III. Türk kadınının Millî Mücadele yıllarında fedakârlıklar yaptığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

SORU 2

Görsellerde toplumun çeşitli alanlarında görev yapan kadınlar verilmiştir.

Buna göre kadınlarla ilgili olarak,

- I. Hayatın birçok alanında hizmetler yürütmektedirler.
- II. Ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır.
- III. Daha çok savunma, siyaset ve sağlık alanında görev yapmaktadırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

ETKİNLİK 3

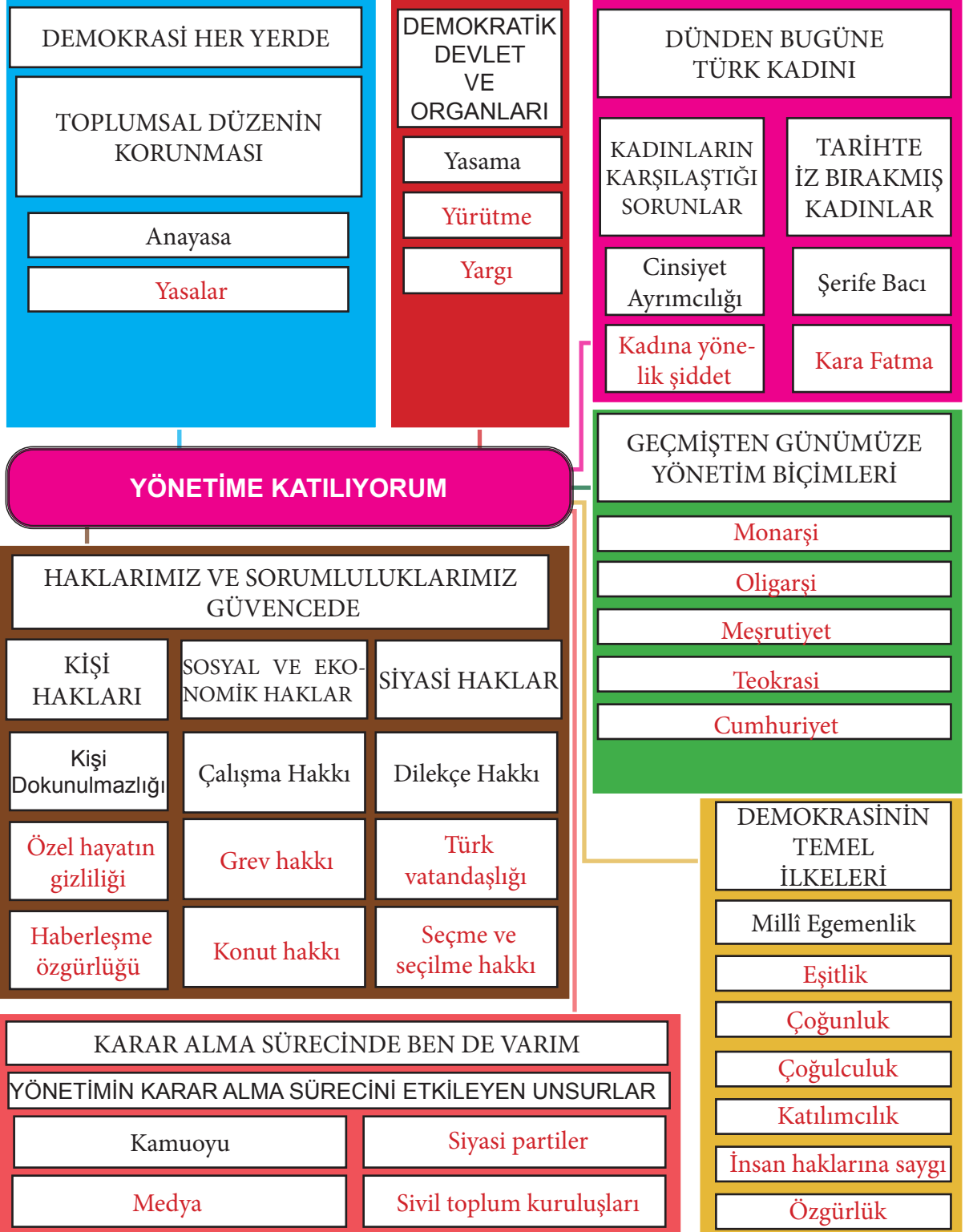
Aşağıdaki bilgileri doğru ya da yanlış olma durumlarına göre örnekte olduğu gibi işaretleyiniz. Yanlış ise doğrusunu yazınız. En alt satıra siz de cevabı doğru olan bir yorum ekleyiniz.

YORUMLAR	DOĞRU	YANLIŞ	YANLIŞ İSE DOĞRUSU
Türkler tarih boyunca kadına değer vermiştir.	✓		
Bacıyan-ı Rum adlı kadın örgütü Türkiye Selçukluları Dönemi'nde kurulup varlığını Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarına kadar devam ettirmiştir.	✓		
Mustafa Kemal Atatürk toplum hayatında kadınların önemini çağdaşı olan bazı liderlere göre daha önce fark etmiştir.	✓		
Medeni Kanun'un kabul edilmesiyle siyasi hayatta kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.		✓	Medeni Kanun'un kabul edilmesiyle toplumsal ve ekonomik hayatta kadın erkek eşitliği sağlanmıştır.
Türk kadını milletvekili seçme ve seçilme hakkını 1943'te elde etmiştir.		✓	Türk kadını milletvekili seçme ve seçilme hakkını 1934'te elde etmiştir.
Manş Denizi'ni yüzerek geçen ilk Türk kadını Gizem Girişmen'dir.		✓	Manş Denizi'ni yüzerek geçen ilk Türk kadını Nesrin Olgun ARSLAN'dır.
Cinsiyete dayanan, kadını inciten; fiziksel, cinsel, ruhsal hasarla sonuçlanma olasılığı bulunan; toplumda ya da özel yaşamında baskı uygulanmasına ve özgürlüklerinin keyfi olarak kısıtlanmasına neden olan her türlü davranış kadına yönelik şiddet olarak tanımlanmaktadır.	✓		
Pozitif ayrımcılık, toplumdaki diğer kişiler ile eşit koşullarda yaşamadığı düşünülen belli gruplara çeşitli ayrıcalıklar tanıyarak onları desteklemektir.	✓		
Kadına karşı şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı kadınların toplumda karşılaştığı sorunlardandır.	✓		
	✓		

ETKİNLİK

1

Aşağıdaki diyagramı tamamlayınız.

KİTAPLAR

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar), Ankara 2018.

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2011.

GENEL AĞ ADRESLERİ

<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/tbmmde-kabul-edilen-5-kanun-resmi-gazetede-yayimlandi/1705352>

(Erişim Tarihi 03.03.2020)

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/11768>

(Erişim Tarihi 04.03.2020)

<https://www.atam.gov.tr/atam-dergisi/ataturk- arastirma-merkezi-dergisi-cilt- ii-temmuz-1986-sayi-6>

(Erişim Tarihi 25.02.2020)

GÖRSEL KAYNAKÇA

*ID Numaraları verilen görseller www.123rf.com stok fotoğraf ajansından alınmıştır.

*Konya Büyükşehir Belediyesi Turizm Şube Müdürlüğü, Konya Ticaret Odası ve Mevlana Kalkınma Ajansının Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğüne eğitim amaçlı faaliyetlerinde kullanılması için izin verdiği görseller yer almaktadır.

Kapak		https://cdnuploads.aa.com.tr/uploads/Contents/2020/01/17/thumbs_b_c_9a10e745a3e8d6d8c-108cad04721b1ef.jpg	17.03.2020 14.45
35337501	01.06.2020 15.30		
https://www.tbmm.gov.tr/yayinlar/tbmm_binalari_15032016.pdf	12.03.2020 14.45		
6.6.1.ETKİNLİK 2		6.6.2. ETKİNLİK 3	
https://www.bik.gov.tr/wp-content/uploads/2017/03/nerede_oy_kullanacagim_2017_ysk_sorgulama-e1488345166976.jpg?x8455636090592_l	13.03.2020 15.30	23674238	01.06.2020 17.45
51245103_l	01.06.2020 17.00	6.6.2. ETKİNLİK 4	
http://www.historynotes.info/wp-content/uploads/2013/06/roman-senate.jpeg	14.03.2020 22.00	https://www.tccb.gov.tr/assets/resim/album/ozel/2017-04-27-kulliyedebahar-16.jpg	18.03.2020 7.30
6.6.1. ETKİNLİK 8		6.6.2. ETKİNLİK 8	
Bu görsel, materyalin tasarımcıları tarafından hazırlanmıştır.		105337852	18.03.2020 11.30
6.6.2. ETKİNLİK 1		https://www.tccb.gov.tr/assets/resim/album/ozel/kulliyedekis/2018-12-26-kulliyedekis-11.jpg	18.03.2020 11.45
https://www.anayasa.gov.tr/tr/anasayfa/	16.03.2020 23.30	https://www.cnnturk.com/turkiye/mecelis-yarin-aciliyor?page=1	18.03.2020 21.00
https://www.tbmm.gov.tr/kurumsalkimlik.htm	17.03.2020 04.00	http://www.islahiye.adalet.gov.tr/adliyemiz.html	19.03.2020 14.00
https://www.tccb.gov.tr/	17.03.2020 18.30	6.6.3. ETKİNLİK 1	
6.6.2. ETKİNLİK 2		104365266	
		6.6.3. ETKİNLİK 6	
		https://www.yesilay.org.tr/tr/	19.03.2020 14.08
		https://www.darussafaka.org/	20.03.2020 06.30
		https://www.mehmetcik.org.tr/?popup=no	20.03.2020 12.30
			20.03.2020 20.00

6.6.4. ETKİNLİK 2

Bu görsel, materyalin tasarımcıları tarafından hazırlanmıştır.

6.6.4. ETKİNLİK 4

<https://www.medeniyet.edu.tr/docu-mentsfiledosya1/112445>

6.6.4. ETKİNLİK 5

https://www.tccb.gov.tr/assets/dosya/15Temmuz/15temmuz_tr.pdf 21.03.2020 11.30

6.6.4. ETKİNLİK 6

45022185 21.03.2020 11.40

6.6.5. ETKİNLİK 2

https://cdnuploads.aa.com.tr/uploads/Contents/2018/10/11/thumbs_b_c_0daa-109b7e9682e9c0665b9f6acd3663.jpg 21.03.2020 15.30

6.6.6. ETKİNLİK 1

<http://www.tamga.org/2014/12/kokturuk-paralar.html>

Bu görsel, materyalin tasarımcıları tarafından hazırlanmıştır.

6.6.6.SORU

https://www.eyupsultan.bel.tr/fotograf/fotoGaleri/213119-mihrisah-sultan-imareti-ve-haziresi-eyup-fotogaleri_800x535.JPG 22.03.2020 11.15

Muhammed KÖSEN 22.03.2020 11.20

<https://cdn.islamansiklopedisi.org.tr/madde/18/humbarahane-kislasi-ve-camii-1.jpg>

6.6.6.SORU

<https://www.atam.gov.tr/fotograflar/ataturk-portreleri> 22.03.2020 20.30

6.6.6. SORU

18656567 01.06.2020 18.30

42512210 01.06.2020 19.00

30975741 01.06.2020 20.00